

ଛାତ୍ରସାଥୀ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଫେବ୍ରୁଆରୀ
ଶେକ୍ସପିୟାର୍ ସ୍ମୃତି

ଛାନ୍ଦୋଧୀ : ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା (୩୯)

ଓ

ଭୋଜାଲୁତ ରସ

୨୨ଶ ବର୍ଷ   ୩ୟ ସଂଖ୍ୟା

୧୯୮୪

•

ସଂପାଦକ :

ଶ୍ରୀ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାନ୍ତି

•

ପରିଚ୍ଛଳନା ସଂପାଦକ :

ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ମହାପାତ୍ର

•

ପ୍ରକାଶକ ଓ ମୁଦ୍ରକ :

ଜେ. ମହାପାତ୍ର ଏଣ୍ଡ କୋ., ଲ

ଭରପୁର

ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଚାପଖାନା ଦ୍ୱାରା

ଭାଗ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ମୁଦ୍ରା

କଟକ-୨ ରେ ମୁଦ୍ରିତ

•

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୭-୦୦

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ

ପୃଷ୍ଠା

ଭୋଜାଲୁତ ରସ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା

୩-୧୮
୧୯-୫୦

ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ଘରେ
ଆନନ୍ଦ ନାହିଁ କହିଲେ ?

ଆପଣଙ୍କ ଘରକୁ
ନୋପହଞ୍ଚିବ
ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ

(ମାସିକ ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା)

ଆସୁ ନାହିଁ !

ନିଜ ପିଲାଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ତଥା
ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ
ପ୍ରତିମାସରେ

ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ

(ମାସିକ ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା) -

କିଶିନ୍ଦୁ

ପ୍ରତି ଶଶ୍ବତ ମୂଲ୍ୟ ୯୨-୦୦

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ଡି. ମହାପାତ୍ର ଲଣ୍ଡନ:

ଜିଟକ - ୨

ରୋନାଲ୍ଡ ରସ୍

ତୁମେମାନେ ସମସ୍ତେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରର ନାମ ଚୁଣିଥିବ ଓ କେହି କେହି ମଧ୍ୟ ଏହି ଜ୍ୱରରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଗ୍ରୀଷ୍ମସ୍ଥାନ ଦେଶ-ମାନଙ୍କରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଲୋକଙ୍କର ଏକ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ । ଆମ ଦେଶ ଏହି ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗର ଜବଳରେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ହରନ୍ତି । ଅତି ଦୁରଳାଙ୍କୁ ଏହି ରୋଗର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଗୋମ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶର ଲୋକମାନେ ବହୁବର୍ଷ ତଳେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଯର୍ବରାସୀ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରରେ ପୀଡ଼ିତହୋଇ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ୱେତାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜ୍ୱରରେ ପୀଡ଼ିତହୋଇ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ମରିଯିବାରୁ ସେହି ସ୍ଥାନର ନାମକରଣ ହୁଏ—“ଶ୍ୱେତାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କର କବର” ଶ୍ରୀ ୧୮୮୧ରେ ଆମେରିକାରେ ପାନାମ କେନାଲ ଖୋଳାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ; କିନ୍ତୁ କେନାଲ ଖୋଳୁଥିବା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଲୋକ ଏହି ଜ୍ୱରରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି । ଫଳରେ କେନାଲ ଖୋଳା କାର୍ଯ୍ୟ ବଦଳିଯାଏ । ଇଟାଲିର କେତେକାଂଶ ସୁସକ କେନାଲ ନିର୍ମାତବ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ, ମାଲୟ ଓ ପିଙ୍ଗାପୁରରେ ମ୍ୟାଲେରିଆର ସାଦୃଶ୍ୟ ଥିଲା । ବିଳମ୍ବରେ ଉତ୍ତରୀଣ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବହୁତଲୋକ କମ୍ପଜ୍ୱରରେ (ମ୍ୟାଲେରିଆ) ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱର ବୃଦ୍ଧିପ୍ରସ୍ଥିତ ମଣୀମାନଙ୍କର କିଛି ସଂବଧ ଅଛିବୋଲି ଲୋକମାନେ ଅନେକଦିନରୁ ଜାଣିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ଶଷ୍ଠ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଉତ୍ତର ବିଶ୍ୱାତ ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସକ ସୁଷୁତ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ଯେ, ଏକ ପ୍ରକାର ପତଙ୍ଗ କାମୁଡ଼ିବା ହେତୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱର ହୋଇଥାଏ ।

ବିଶ୍ୱାତ ଭ୍ରମଣକାରୀ ଚେରିଡ଼ ଲିଭିଙ୍ଗ୍‌ଷ୍ଟୋନଙ୍କ ମତରେ—ସାଧାରଣତଃ ମଣୀ ରୁପିଥିବା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଏହି ଜ୍ୱର ହୋଇଥାଏ । ଜଳଭୂମି, ନଦୀ ସୁହାଣ ଓ ହ୍ରଦକୁଳ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନ, ଯେଉଁଠାରେକି ମଣୀମାନେ ନିଜର ବଂଶବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବେ ସ୍ବାୟ ସେହିଠାରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱର ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ମାତ୍ର କେଉଁ କେଉଁ କାରଣରୁ ଏହି ରୋଗର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୁଏ, ତାହା କେହି ଜାଣିନଥିଲେ ଏବଂ ମଣୀମାନଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଦୋଷୀ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା । କେତେକ ଉତ୍ତୁଥିଲେ ଯେ, ଜଳଭୂମିର ଦୁଷିତତାଦ୍ୱା ଏହି ଜ୍ୱରର କାରଣ, ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ଏହା କମ୍ପ ଜ୍ୱର । କାରଣ ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିବା ରୋଗୀର ଦେହ ସ୍ଥଳମେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ

କମ୍ପିତେ । ଜିହ୍ଵାମୟ ପରେ ଦେହ ଗରମ ହୋଇଯାଏ ଓ ଦୁର୍ଘର କଣାପାଏ ।
ତିନେ ଦୁଇଦିନପରେ ବହୁତ ଝାଳ ଦୋହା କୁର ଛାଡ଼ିଯାଏ, କିନ୍ତୁ ରୋଗୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
ରୋଗରୁ ଉଲଟୁଏ ନାହିଁ, ପୁଣି ଜିହ୍ଵାଦିନ ପରେ କୁର ହୁଏ । ରୋଗୀ ଶେଷରେ
ରୋଗରୁ ଉଲଟୁଏ କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ପଡ଼େ ।

କୁଜନାଭନ୍ ତିନିଶହ ବର୍ଷହେଲ ଆବିଷ୍କାର ହେଲାଣି । ସିନ୍‌କୋନା ଗଛର
ଝୁଲିରୁ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । କୁଜନାଭନ ଖାଇଲେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭଲ ହୁଏ ବୋଲି
ସନେକଲେକ ଜାଣିଥିଲେ । ତଥାପି ଏହି ରୋଗର ଉତ୍ପତ୍ତି ରହସ୍ୟାହୀନ ଥିଲା । କୌଣସି
ରୋଗ ଜିପରି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ନ ଜାଣିଲେ, ତାହା ନିବାରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ, ତେଣୁ
ମ୍ୟାଲେରିଆ କବଳରୁ ଲେକମାନେ ରକ୍ଷା ପାଇପାରି ନ ଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ମ୍ୟାଲେରିଆର ଉତ୍ପତ୍ତି ରହସ୍ୟାହୀନ ନୁହେଁ । ପ୍ରଗାଢ଼ ପରିଶ୍ରମ
କରିବେ ରୋନାଲଡ଼୍ ରସ୍ ନାମକ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ଏହିରୋଗ ଉତ୍ପତ୍ତିର କାରଣ ଜାଣି
ପାରିଥିଲେ । ମ୍ୟାଲେରିଆ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ସ୍ଥାନମାନ ଆଜି ଜନସମାକୀର୍ଣ୍ଣ । ରୋନାଲଡ଼୍
ରସ୍‌ଙ୍କ ଆବିଷ୍କାର ହେତୁ ଏହିରୋଗ ଆଜି ପୃଥିବୀରୁ ଲୋପ ପାଇବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଲଳ ଓ ବାଲ୍ୟ ଜୀବନ

ରୋନାଲଡ଼୍ ରସ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ଆଲମୋରାଠାରେ ୧୮୫୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ମେ
ମାସ ୧୩ ତାରିଖ ଦିନ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତା ଯାର କ୍ୟାମ୍‌ବେଲ୍ ରସ
ସରକାରୀ ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀରେ କ୍ୟାପଟେନ ଥିଲେ । ରସ ଜନ୍ମହେବାର ଦିନିଦିନ ପୁରୁ
ସାହାଯ୍ୟ ବିଦ୍ରୋହ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏଇ ସମୟରେ ଆଲମୋରାଠାରେ ଦଳେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ । ସେମାନେ କ୍ୟାମ୍‌ବେଲ୍‌କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥାନ୍ତ । ସେଇ
ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କର ଚେରାବରକୁ ପିତାରି ସେନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।
ରୋନାଲଡ଼୍ ରସ ତାଙ୍କ ପିତା ମାତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ।

ରୋନାଲଡ଼୍‌ଙ୍କର ବାଲ୍ୟକାଳ ଉତ୍ତର ବର୍ଷରେ କଟିଥିଲା । ସେ ପିଲାଦିନେ ତାଙ୍କ
ମାତାମାତାଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ଛଦଣ କରିଥିଲେ । ବାଲ୍ୟକାଳରେ କେତେକ
ଧୂର ପୁରୁଷ ତାଙ୍କ ମନରେ ଅଙ୍କିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ପୂର୍ଣ୍ଣାସ୍ତର ମନୋହର ଦୃଶ୍ୟ ଓ
ପ୍ରାବଳ୍ଯ ଗିରିଶୃଙ୍ଗ ଦେଖି ସେ ବିମୋହିତହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ବଳଦ ଗାଡ଼ରେ
ମଜା ମାତା ଓ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍‌ ସହିତ ବସି ସୈନ୍ୟଦଳଙ୍କ ପଛରେ
ଯାତ୍ରାକରିବା କଥା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ମନେପଡୁଥିଲା । ସେ ଆଗ୍ରାର ଦୁର୍ଗ ଓ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ମାଜୁଲ୍‌ ଦେଖିଥିଲେ । କାଶୀର ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର ରୂପା ଓ ଗଙ୍ଗାନଦୀରେ

ସମୁପିବା ବଡ଼ ବଡ଼ ନୌକାମାନ ଦେଖିବା ତାଙ୍କର ମନେଥିଲା । ଏହି ଧରଣର ଅପୂର୍ବ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଭରା ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ବରୂପେ ବିମୋହିତ ହୋଇ ପଡ଼ି ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମନ ଏହି ପୃଥିବୀର ଅପୂର୍ବ ଶୋଭାବଳିରେ ଲାଗି ରହିଥିଲା । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୃଶ୍ୟ ଗତିରେ ସେ ଏଠାରେ ବିମୋହିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ଯେ, ସେ ନିଜକୁ ଭୁଲିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜର ପରିବାରକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ ।

ପିଲଟିନରେ ରୋନାଲ୍ଡ୍ ରସ୍ ଓ ତାଙ୍କ ଛୋଟ ଭାଇ ଉତ୍ତରାମାନଙ୍କର ତାଙ୍କ ନର ଦାୟିତ୍ବ ଭରତାୟ ଭବନମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ । ସେମାନେ ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ କଟାନ୍ତ ଏବଂ ହିମୁସ୍ଥାନରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଏନ୍ତ । ସେହିଦିନ ସେ ଗ୍ରଥମେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, ଭରତାୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୁମାସ୍ତେ କଥା ହୁଅନ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟଗୋଟିଏ ଗୁମାସ୍ତେ ପିତାମାତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥାନ୍ତ, ସେଦିନ ସେ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ମା'ଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରଥମେ ଲେଖାପଢ଼ା ଶିଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଖେଳାବୁଲ କରିଥାନ୍ତ ଓ ଅବସର ସମୟରେ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କରନ୍ତ ।

ରୋନାଲ୍ଡଙ୍କର ପଢ଼ବା ବୟସ ହୋଇଗଲା । ସେ ବିଲଟରେ ପଢ଼ବାପାଇଁ ତାଙ୍କ ବାପା ଘିରକଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ଜାହାଜରେ ଆଠବର୍ଷ ବୟସରେ ରୋନାଲ୍ଡ୍ ବିଲଟ ଯାତ୍ରାକଲେ । ସେତେବେଳେ ବିଲଟ ପିଲାକୁ ସ୍ବାଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚମାସ ସମୟ ଲାଗୁଥିଲା । ଏହି ସମୁଦ୍ର ଯାତ୍ରା ବାଳକ ରସ୍ତା ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆମୋଦପ୍ରସାଦ ଥିଲା । ଦୀର୍ଘ ଜଳଯାତ୍ରାପରେ ରସ୍ ବିଲଟରେ ପହଞ୍ଚି ମାମୁଙ୍କ ଘୃଣରେ ବାସ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ବିଲଟରେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କର ମନ ପାଠପଢ଼ା ସ୍ବପ୍ନ ଆକୃଷ୍ଟ ହେଲା । ତାଙ୍କ ମାମୁଙ୍କର ଅନେକ ବହି ଥିଲା । ରୋନାଲ୍ଡ୍ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଉପାଦେୟ ପୁସ୍ତକମାନ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭକଲେ । ସେ ଏହି ସମୟରେ 'ରବିନସନ୍ କ୍ରୁସୋ' ଓ ଗ୍ରୋପ୍‌ଟ୍‌ହାଉସ୍ ଅନୁବିତ ପୁସ୍ତକମାନ ପଢ଼ିଥିଲେ । ବିଖ୍ୟାତ ନାଟ୍ୟକାର ସେକ୍ସପିଅରଙ୍କ (ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲିଅର୍) ପ୍ରକୃତି ନାଟକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାଟ୍ୟକାରମାନଙ୍କର ରଚନାବଳୀ ପଢ଼ି ସେ ସ୍ବାଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ବହୁମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ବିଭିନ୍ନସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିଲେ ଏହାବ୍ୟତୀତ ନୌକା ଚଳାଇବା, ମାଛମାରିବା ଓ ପଞ୍ଜିରା ଶିଖିବାରେ ବିଲଟ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ପାଉଥିଲା ।

ବାରବର୍ଷ ବୟସରେ ସାତଥ ହାଂସମାନ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ରସ୍ ନାମ ଲେଖାଇଲେ । ସ୍କୁଲର ପାଠପଢ଼ା ତାଙ୍କୁ ଭଲଲାଗୁ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ସେ

ଅଙ୍କକଣିବାକୁ ଭଲପାଆନ୍ତ । ନକ୍ସା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରନ୍ତ । ଅବସର ସମୟରେ ସ୍କୁଲ ବରିଷ୍ଠରେ ଖେଳାବୁଲକରି ସମୟ କଟାଇଦିଅନ୍ତ । ବିଭିନ୍ନ ଭାବ ଦେଖିବାକୁ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ରହିଥିଲା ଯେ ଡିଟିପିଟି ବେଙ୍ଗ ଓ ସାପ ମଧ୍ୟ ପୋଷୁଥିଲେ । ପଶୁମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ ଏକ ବିବରଣାତ୍ମକ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଯେ ପିଆନୋ ବଜାଉଥିଲେ । ରସ ଥିଲେ ଏକ ଫୁଟବଲ୍ ଆଉ କ୍ରିକେଟ ଖେଳାଳି । ତାଙ୍କର ସ୍କୁଲ ଜୀବନଟା ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ କଟିଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ବାଳକମାନଙ୍କ-ପରି ଖେଳାବୁଲ ଓ ପଢ଼ାପଢ଼ରେ ଯେ ସମୟ କଟେଇ ଦେଉଥିଲେ ।

ଆଗରୁ ଦୁଇମାନଙ୍କୁ ଜୁହାପାଇଛି ଯେ, ରେନାଲଡ଼ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ଏହାପରେ କ୍ରମେ ଯେ ଚିତ୍ରବିଦ୍ୟାସ୍ତ୍ରଟି ଖୁବ୍ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ନିଜକୁ ତଳେ ଚିତ୍ରକର ଭାବରେ ଗଢ଼ିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିରକଲେ । ଯେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ, ଚିତ୍ରକର ହେବାପାଇଁ ଅନେକ ବାଧାବିଘ୍ନ ଉଠୁକିପାରେ । ତେଣୁ ଚିତ୍ରକର ହୋଇ ନପାରିଲେ ସୈନିକ କିମ୍ବା ନାବିକ ହେବାପାଇଁ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାଥାଏ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ବିଲଟର କୁହୁଡ଼ିଆ ପାଗକୁ ଯେ ଆସିବେ ଭଲ ପାଉ ନଥିଲେ । ଉତ୍ତରରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ପିଲାଦିନୁ ଯେ ଉତ୍କଳ ପୂର୍ବୀଲେଖରେ ବଢ଼ି ଆସିଥିଲେ । ବିଲଟ ଆସିବା ଦିନଠାରୁ ଯେପରି ପାଗ କେବେହେଲେ ଯେ ଦେଖିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉଦିଲେ, ସୈନିକ କିମ୍ବା ନାବିକ ହେଲେ ବିଲଟରୁ ଦୂରରେ ରହିବେ । କେତେ ନୂତନସ୍ଥାନ ଛମକି କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିପାରେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଆଶା ନିରାଶାରେ ପରିଣତ ହେଲା । ସାରା କ୍ୟାମ୍ପରେ ଏହାର ଚାହୁଁ ବିରୋଧ କଲେ । ଯେ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ ଯେ, ରେନାଲଡ଼ ତଳେ ତାଙ୍କର ହେବେ । ପିତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବାପାଇଁ ରେନାଲଡ଼ଙ୍କର ସାହସ ନଥିଲା । ଅବଶେଷରେ ତାଙ୍କରୀ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ଗଢ଼ିହୋଇଗଲେ ।

ବିଲଟରେ ଯେଉଁ ବ୍ରାଥୋଲେମିର (St. Bratholomew's) ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଡାକ୍ତରୀ କର୍ମେ ଛାତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟାସ୍ତ୍ରଟି ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ନଥାଏ । କବିତା ରଚନା କରିବାରେ ଯେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ କଟାଇଦିଅନ୍ତ । ଏହି ସମୟରେ ରସ ତଳେ ସୁରକ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁ ସୁର ଡାକ୍ତର ଲିଷ୍ଟରଙ୍କ ନୂତନ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସବୁ ବିଶୋଧନକରି ଅସ୍ତ୍ରଚିକିତ୍ସା କରୁଥିଲେ । ଲିଷ୍ଟରଙ୍କର ଏହି ଆବିଷ୍କାର ପୂର୍ବରୁ ଡାକ୍ତରମାନେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବିଶୋଧନ ନକରି ଅସ୍ତ୍ରଚିକିତ୍ସା କରିବା ଫଳରେ କ୍ଷତସ୍ଥାନ ପଡ଼ିପାଇ ବହୁତ ରୋଗୀ ସ୍ଥାନ ହରାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲିଷ୍ଟରଙ୍କ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବିଶୋଧନ କରଗଲା ଏବଂ କମ୍ ରୋଗୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । ରେନାଲଡ଼ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝିପାରି ଯେଉଁସ୍ତ୍ର ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ରଥଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟାପ୍ରତି ପ୍ରଥମରୁ ଆଗ୍ରହ ନ ଥିଲା । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇପଡ଼ିବାରୁ ନିଜର ପାଠ୍ୟପ୍ରତି ଅବହେଳା କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ପରୀକ୍ଷାପାଇଁ ଭଲଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତହୋଇ ପାରିଲେନାହିଁ । ଭରତୀୟ ମେଡ଼ିକାଲ ସର୍ଭିସ୍-ପାଇଁ ହେଉଥିବା ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାରେ ସେ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କର ବାପା ଶକ୍ତିବିରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ରଥ ଚର୍ଚ୍ଚମାନ ସ୍ବାବଲମ୍ବୀ ହେବାକୁ ସଜ୍ଜିତଲେ । ଦୈବାତ୍ ଗୋଟିଏ ଡାହାଜରେ ତାଙ୍କର ଶକ୍ତିବି ପାଇଗଲେ । ଏହି ଡାହାଜଟି ବିଲତ ଓ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ ଯିବାଆସିବା କରୁଥିଲା । ସେତେବେଳେ ବିଲତରୁ ଆମେରିକା ଯିବାକୁ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଲାଗୁଥିଲା । ପାଖ ଖରପହେଲେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଦୁଇ ଶବ୍ଦଦିନ ସମୟ ଅଧିକ ଲାଗିଯାଇଥାଏ । ଗଲବେଳେ ରଥ ଯାତ୍ରୀ ଓ ନାବିକମାନଙ୍କର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟର ଯତ୍ନ ନିଅନ୍ତି । ଫେରନ୍ତା ବାହାରେ ଆଉ ବେଶି ଯାତ୍ରୀ ନଥାନ୍ତି । ଛେଳି, ମେଣ୍ଟା ପ୍ରଭୃତିନେଇ କାହାକି ବିଲତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରେ । ତେଣୁ ପଡ଼ିବାପାଇଁ ରଥଙ୍କୁ ବହୁତ ସମୟ ମିଳିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ସେ ଆସନ୍ତା ପରୀକ୍ଷାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

ରଥ ଭରତୀୟ ମେଡ଼ିକାଲ ସର୍ଭିସ୍ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହେଲେ ଓ ଖ୍ରୀ. ୧୮୮୧ ରେ ଭରତକୁ ଆସି ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀରେ ତାଙ୍କର ଭାବେ ସୋରଦାନ କଲେ । ତାଙ୍କର ବିଶେଷ କାମ ନ ଥିବାରୁ ସେ ବହୁତ ସମୟ ପାଆନ୍ତି । ଅବସର ସମୟରେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରନ୍ତି । ସେ ଡର୍ମାନ, ଲାଟିନ୍, ଗ୍ରୀକ୍, ଓ ଫରାସୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କଲେ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ମୋହ ଦୂର ନଥିଲା ଓ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ପିଆନୋ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବିମାନଙ୍କର ପଦ୍ୟାବଳୀ ପଢ଼ୁଥିଲେ । ସମୟରେ ନିଜେ ପଦ୍ୟ ରଚନା ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସେ ଗାଁ ଗହଳିକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଟେନିସ ଓ ପୋଲୋ ଖେଳି ସମୟ କଟାନ୍ତି । କେତେବେଳେ କେମିଟି ଶିକାର କରିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି । ଭରତରେ ସେ ପ୍ରଥମ କେତେ ବର୍ଷ ଏହିପରି ଭାବରେ କଟାଇ ଦେଲେ । ମାତ୍ର କ୍ରମେ ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ନିଜକୁ ବଡ଼ ଅସହାୟ ବୋଧ କରିଥିଲେ । ଶକ୍ତିବି ଛାଡ଼ିଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା କଲେ ।

ରଥ ଗାଁ ଗହଳିକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି ତାଙ୍କର ମନ ଡରି ଯାଉଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଗରୀବ । ରୋଗ ହେଲେ କେହି ପରୀକ୍ଷାକୁ ନାହିଁ । ଏହାସବୁ ଦେଖି ସେ ଦୁଃଖିତ ହେଉଥିଲେ । ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ରଥ ତାଙ୍କର ଶକ୍ତିବି ଛାଡ଼ିଦେବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭରତୀୟମାନଙ୍କର ଅସୁବିଧା ଦେଖି ତାଙ୍କର ମତ ଭିନ୍ନ ପଥରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଲା । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କର ଭାବେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଅବହେଳା କରୁଛନ୍ତି । ରୋଗ

ଦାଉରୁ ମଣିଷକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସେ କିଛି କରିପାରି ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ କିଛି ଗୋଟାଏ କରିବା ପାଇଁ ସେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ଦେଖୁଥିଲେ ଭାରତର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ମ୍ୟାଲେରିଆ କରରେ ପୀଡ଼ିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଶିଶୁ ବାଳକମାନେ ଏଇ ଭୁର ଜରଜରେ ପଡ଼ି ଦୁର୍ବଳ ଓ ରୋଗୀ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ମନ ସ୍ଥିର କରି ନେଲେ, ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସାଧିତ ବାହାରିଲେ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ କିଛିଦିନ ବୁଟି ନେଇ ବିଲତ ଗଲେ । ସେ ବିଲତରୁ ଖ୍ରୀ. ୧୮୯୦ରେ ଭାରତକୁ ଫେରି ମ୍ୟାଲେରିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ସେନାଲତ୍ ଏହି ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ କାହିଁକି ହୁଏ, ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ନଥିଲେ । ଡାକ୍ତରମାନେ କିପରି ଏହି ରୋଗ ଭଲ ହେବ ତା'ର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯେ, ଦୂଷିତ ବାୟୁ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବା ଫଳରେ ଏହି ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କେତେକ ଡାକ୍ତର ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏହି ମତରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ଦୂଷିତ ବାୟୁ ମ୍ୟାଲେରିଆର କାରଣ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଆକ୍ରମଣ କରେ । ଲଭେରନ୍ ନାମକ ଜଣେ ଫରାସୀ ଡାକ୍ତର ଭାରତରେ ଯେ, ମଣିଷ କାମୁଡ଼ିବା ଫଳରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭୁର ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଏହି ମତବାଦ ଉପରେ କେହି ଆସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କଲେ ନାହିଁ । ଲଭେରନ୍ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭୁରରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ରୋଗୀର ରକ୍ତରେ ଏକପ୍ରକାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜୀବାଣୁ ଦେଖି ପାରିଥିଲେ । ସୁଦୃଢ଼ ଜୀବାଣୁରୂପକ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗର କାରଣ ବୋଲି ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ । ସେନାଲତ୍ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲଭେରନ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକରୂପକ ପାଠ କରିଥିଲେ । ରାସ ତାଙ୍କର ଚିକିତ୍ସାରେ ଥିବା ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭାବିତାଙ୍କୁ ରୋଗୀମାନଙ୍କ ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା କରି କିଛି ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଫ୍ୟାଟିକ୍ ମାନସନ ନାମକ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ଲଭେରନ୍‌ଙ୍କ ମତବାଦରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ଫ୍ୟାଟିକ୍ ଏଲିଫାଣ୍ଟିଆସିସ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ । ଏହି ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ରୋଗୀମାନଙ୍କର ଚର୍ମ ହସ୍ତୀମାନଙ୍କର ଚର୍ମ ପରି କଠିନ ଓ ଲେଉଟ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ମାନସନ ଗବେଷଣା କରି ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ, ମଣିଷ ଏହି ରୋଗର ଜୀବାଣୁକୁ ରୋଗୀ ଦେହରୁ ସୁସ୍ଥ ଲୋକର ଦେହକୁ ବହନ କରିଥାଏ । ମଣିଷ କାମୁଡ଼ିବା ହେତୁ ଏହି ରୋଗ ହୁଏ । ଫ୍ୟାଟିକ୍‌ଙ୍କର ଏହି ମତରେ ଖୁବ୍ କମ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ଯେ ଭୁଲୁଥିଲେ ଯେ, ମଣିଷ କାମୁଡ଼ିବା ଫଳରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭୁର ହୁଏ । ତାଙ୍କର ଏହିପରି ଉଦ୍ଦତା ପତ୍ରରେ ସଂପୃକ୍ତ କାରଣ

ଥିଲା । ମଣା କାମୁଡ଼ିବା ହେତୁ ଏଲିଫାଣ୍ଟ ଆସିଯିବ ବେଳେ ହେଉଥିବାରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ କୁର ମଧ୍ୟ ସେହି କାରଣରୁ ହେଉଥିବ ବୋଲି ସେ ଅନୁମାନ କଲେ ।

ଖ୍ରୀ. ୧୮୯୩ରେ ରଥ ରୁଟିନେଇ ବିଲଟ ରଲେ । ସେଣ୍ଟ ଜାର୍ଜୋଲେମିଉ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସହ ଦେଖାକରି ତାଙ୍କୁ ଫରସୀ ଡାକ୍ତର ଲଭେରନଙ୍କ ମତ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ କ'ଣ ଉତୁକ୍ତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ । ସେହି ଡାକ୍ତର ଲଭେରନଙ୍କ ମତ ସତ୍ୟ ବୋଲି କହି ରଥଙ୍କୁ ଡାକ୍ତର ପ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ସହିତ ଦେଖା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ । ରଥ ପ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ସହିତ ତାଙ୍କ ବାସଭବନରେ ସାକ୍ଷାତ କଲେ । ରଥ ନିଜର ଇଚ୍ଛା ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଉଭୟେ ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଉତ୍ପତ୍ତିର କାରଣ ସଂବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ଉନସନ୍ ତାଙ୍କୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗୀର ଉକ୍ତ ନେଇ ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ସହ ସାହାଯ୍ୟରେ ପରୀକ୍ଷା କଲେ । ସେମାନେ କେତେ ରୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଜୀବାଣୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ସୁସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିର ରକ୍ତରେ ସେହି ଜୀବାଣୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଭେରନଙ୍କ କଥା ସମାଣିତ ହେଲା । ମାତ୍ର ରଥଙ୍କ ମନରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉଦୟ ହେଲା । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜୀବାଣୁ କିପରି ରକ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ କରେ । ଦ୍ଵିତୀୟଟି ସେହି ଜୀବାଣୁରୁତକ କିପରି ରୋଗୀ ଦେହରୁ ସୁସ୍ଥ ଶରୀରକୁ ଯାଇପାରେ । ଏହି ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ହୋଇଗଲେ ଅନେକ ଲୋକ ମ୍ୟାଲେରିଆର କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଧାରଣା ହେଲା ।

ଡାକ୍ତର ପ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ମାନସନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ରଥ ଅନେକ କଥା ଜାଣିପାରିଲେ । ମାନସନ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, ମଣାମାନେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭୁବର ବାହକ । ରଥ ଏହିକଥା ପରୀକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ସ୍ଥିରକଲେ । ଉଭୟେ ପହଞ୍ଚିବାମାତ୍ରେ ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ କରିବାର ସଂକଳ୍ପ କରିଥିଲେ ।

ଉଭୟଙ୍କୁ ଫେରିବାପୂର୍ବରୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ସହ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଏଇଟିକୁ ସେ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କର କାନ୍ଧରେ ଓହ୍ଲାଇ ନେଉଥିଲେ । ମ୍ୟାଲେରିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାପାଇଁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ସେ ଏପରି ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଯେ, କାହାତରେ ତାଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲେ । ସାହାଯ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ରକ୍ତନେଇ ପରୀକ୍ଷାକଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ କେହି ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ପୀଡ଼ିତ ନ ଥିଲେ । କାହାତ ମାଲଟାଠାରେ କିଛି ସମୟ ରହିଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କର ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରନେଇ କାହାତରୁ ଓହ୍ଲେଇଗଲେ । ଡାକ୍ତରଖାନା-

ମାନଙ୍କୁ ଯାଇଁ ସେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗୀ ଖୋଜି ବୁଲିଲେ । କିଛି ସମୟ ତେରି କରିଥିଲେ ସେ ଆଉ କାହାକିରେ ଯାଇପାରି ନ ଥାନ୍ତେ ।

ଭରତରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଯିକହସବାଦରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ଦୀର୍ଘ ଋଷିବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଗବେଷଣାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ରାତ୍ରି ଗବେଷଣା କରିବାପାଇଁ ଖୁବ୍ କମ ସମୟ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟପରେ ସେ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ରେନାଲଡ଼ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଭରତର ଜଳବାୟୁ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଭଲ ନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ବେଶୀ ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଅସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ଗବେଷଣା କରିବାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଅଭାବ ନ ଥିଲା, ଏହାବ୍ୟତୀତ ଗୋଟିଏ ଛୋଟଗହରେ ବହୁତ ସମୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିବା ଓ ପରୀକ୍ଷା କରିବା କଠିନ ଥିଲା । ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ କଠିନ ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ରସଜଠାରେ ଏହି ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଥିବାରୁ, ସେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ପାରୁଥିଲେ । ସାର ପ୍ୟାଟ୍ରିକ, ମାନସନ୍ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେ ରେଲଡ଼ଙ୍କୁ ସମୟୋପଯୋଗୀ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିଲେ ।

ମଣା ଦେହରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜୀବାଣୁ ଖୋଜିବା ରସଜର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହା କରିବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ମଣା ଦେହରୁ ବାହାରିବା ଜୀବାଣୁକୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗୀର ରକ୍ତରୁ ବାହାରୁଥିବା ଜୀବାଣୁ ସହିତ ତୁଳନା କରିବା, ସେ ରୋଗୀମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ରକ୍ତନେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ବିଭିନ୍ନ ରକ୍ତମର ମଣାମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ବିଭିନ୍ନ ମଣା ଦେହରେ ଭିନ୍ନଧରଣର ଜୀବାଣୁମାନ ରୁପିଥିବାରୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କଠିନହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣାକୁ କାଟି ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତୁ ।

ସମୟ ସମୟରେ ରସ ଦୀର୍ଘସମୟଧରି କାର୍ଯ୍ୟକରନ୍ତୁ । ସକାଳ ସାତଟାରୁ ପ୍ରତ୍ୟା ସାତଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଛୋଟ ଗବେଷଣାଗାରରେ କଟାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ତାଙ୍କର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ଅବଶ ହୋଇଯାଏ । ଆଖିରୁ ପାଣି ନିଶିଡ଼ିଯାଏ । ତଥାପି ସେ ସେହିପରି ବସିରହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯାଆନ୍ତୁ । ମଣା ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେ ଲୋକ ନିମୁକ୍ତକରି ମଣା ଅଣାଇ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଥରେ ମାନସନ୍ କହିଲେ ଯେ, ଯେଉଁପାଣିରେ ମଣା ଡମ୍ବ ଦେଉଛନ୍ତି, ସେହି-ପାଣି ପିଇବାଫଳରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭୁବ୍ ହେଉଅଛି । ସେ ଏହି ବିଷୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା-ପାଇଁ ଘିରକଲେ । ପ୍ରସ୍ତୁତଲେକମାନଙ୍କୁ ସେହି ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେଲେ । ନିଜେମଧ୍ୟ ପିଇଲେ । କିନ୍ତୁ କେହିହେଉନା ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଉନାହିଁ ।

ଏହି ସମୟରେ ବାଙ୍ଗାଲେର ଅଞ୍ଚଳରେ ହଇଜା ମହାମାରୀ ରୂପେ ଦେଖା-
ଦେଉଥାଏ । ଏହି ରୋଗର ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ସେ ଉଚିତ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ବାଙ୍ଗା-
ଲେରକୁ ପଠାଗଲେ । ସେ ସେଠାରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଯେ,
ଅନ୍ୟକୌଣସି ବିଷୟ ଉଚିତ୍ତା ପାଇଁ ଅବସର ପାଇଲେନାହିଁ, ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
ଏକବର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଦ ରହିଲା ।

ବାଙ୍ଗାଲେରରେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସରିଆସିଲା । କିଛିଦିନ ଭୂଟିନେଇ ସେ ଗବେଷଣା
କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ । ଭୂଟିନେଇ ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗଲେ । ସେହି ସ୍ଥାନରେ
ମଶାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଦୁର୍ଭବ ବେଶୀ । ଏହିଠାରେ ସେ ନିଜେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ
ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଜ୍ୱରର ଲକ୍ଷଣମାନ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ ।
ସେ ନିଜେ କିପରି ଏହି ଜ୍ୱରର କବଳରେ ପଡ଼ିଲେ, ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଖୁବ୍ ଚେଷ୍ଟା-
କଲେ । ଅପରିଷ୍କାର ଜଳପାନ କରିଥିବା ହେତୁ ଏହିରେଗ ହୋଇଥିବ ବୋଲି ସନ୍ଦେହ
କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେ ପୂର୍ବରୁ ଏହା ପରୀକ୍ଷାକରିଥିବାରୁ, ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଦୂରୀଭୂତ
ହୁଏ । ଜଳ ଏହିରେଗର କାରଣ ନୁହେଁବୋଲି ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତ ଧାରଣା ହୋଇଥିଲା ।
ତାଙ୍କର ଅକସ୍ମାତ ଗୋଟିଏ କଥା ମନେପଡ଼ିଲା । ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଶେଷ ହାଉସରେ
ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ମଶାଟିଏ କାମୁଡ଼ି ଦେଇଥିଲା । ସେହିଜାତୀୟ
ମଶା ସେ ପୂର୍ବରୁ କେବେହେଲେ ଦେଖି ନ ଥିଲେ । ଏହି ମଶାର ଡେଣାଗୁଡ଼ିକ ଧଳା ଓ
ସେଇଟି ସିଧା ଉପରେ ବସିଥିଲା । ଯୁକ୍ତରେ ଏହି ମଶା ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରର ବାହକ ।
ତିନିମାସ ପରେ ସେ ଏହା ଜାଣିପାରିଥିଲେ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରରେ ଆକ୍ରାନ୍ତହୋଇ ରସ ଦୁର୍ଭଳ ହୋଇ ଯେଉଁଥିଲେ । ତାଙ୍କର
ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନ ଥିଲା । ଏତେବେଳକୁ ତାଙ୍କର ଭୂଟି ସରିଆସିଲା । ସେ ଫେରି-
ଯାଇ ସିକନ୍ଦରବାଦରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦେଲେ ।

• ସିକନ୍ଦରବାଦରେ ସେ ପୁନର୍ବାର ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଲେ । ସେତେବେଳକୁ
ଜୁନ ମାସ, ବର୍ଷାର ଦେଖାନାହିଁ, ଖୁବ୍ ଗରମ ହେଉଥାଏ । ଏତେ ଗରମରେ କାର୍ଯ୍ୟ-
କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ କଷ୍ଟହୁଏ । ପବନହେଲେ ମଶାଗୁଡ଼ିକ ଉଡ଼ିଯିବାର ଭୟ ଥିବାରୁ
ସେ ପଞ୍ଜା ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏତିକିବେଳକୁ ତାଙ୍କର ଅଶୁକାକ୍ଷଣ ସନ୍ତତି
ଖରପ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଆଉଗୋଟିଏ ନୂଆସବ ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ, ତଥାପି ମଧ୍ୟ ସେ
ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର ପଦର ତାରିଖ ଦିନ ରସଙ୍କର ଜଣେ ସହକାରୀ ଗୋଟିଏ ମଶାନେଇ
ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସେ ମଶାଟିକୁ ଦେଖି ଜଙ୍ଗଲରେ ଏହିଜାତୀୟ ମଶା ଦେଖିଥିବାର

ଜାଣିପାରିଲେ । ପରଦିନ ସେହିତାପାୟ ଅନେକରୁହ୍ୟ ମଣା ଧରାଇଲେ । ଦିନିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ମଣାରୁହକୁ ପରୀକ୍ଷାକଲେ । ମାତ୍ର କିଛି ଉଶାଗଳ ନାହିଁ, କେବଳ ଦୁଇଟି ମଣା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟସମସ୍ତ ମଣାରୁହକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥାରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ତଣା ନ ଡିବାରୁ ସେ ହତାଶହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏତେବେଳକୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଏକହଜାର ବିଭିନ୍ନ-ଜାତୀୟ ମଣା ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଆଉ ଆଶା ନ ଥାଏ । କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟକରି ସେ ଦୁର୍ବଳହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତ । ସେ ଏହି ସମ୍ଭବରେ ପରେ ଲେଖିଛନ୍ତି—

“ଅଗଷ୍ଟ କୋଡ଼ଏ ତାରିଖଦିନ ଆଉଦୁଇଟି ମଣା ଥାଆନ୍ତ । ଅନ୍ୟ ମଣାମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ମୋର ବହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ବାକିଥାଏ । ଓପରଓଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଏହି ମଣା ଦୁଇଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନ ଥିଲି । ସେତେବେଳକୁ ମୋର ଚକ୍ଷୁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ଏହାପରେ ଦାଗୁରୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ମଣାଟି ସଫଳତାର ସହିତ ବ୍ୟବହୃତ କରିଥିଲି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେଲ ଖୋଜିଲି କିନ୍ତୁ ନ ପାଇ ନିରାଶହେଲି । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ମଣାଟିର ପେଟ ଦେଖି ନ ଥିଲି । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଖୋଜିବା ଛାଡ଼ିଦେବି ବୋଲି ସ୍ଥିରକଲି, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୋଲକାର ସେଲ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରୂପେ ହୋଇ ମୁଁ ଭବିଳି ଯେ, ଏହା ଗୋଟିଏ ନୂଆଜିନିଷ । ଆହୁରି ଭଲଭାବରେ ଦେଖିବା ଫଳରେ ସେହିପରି ଜିନିଷ ରୁହ୍ୟ ଦେଖାଗଲା । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ସେଲଉପରେ ଲେନ୍‌ସକୁ ସାବଧାନ ସହକାରେ ରଖିଲି ଏବଂ ଦେଖିଲି ଯେ, ଏହା ଭିତରେ କେତେ-ରୁହ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳାଦାନା ପରି ଜିନିଷ ଅଛି, ଯେଉଁରୂପେ କି ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜୀବାଣୁପରି । ସେହି ମଣା ଭିତରେ ମୁଁ ବାରେଟି ସେଲ ଗଣିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଏପରି କ୍ଳାନ୍ତ-ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହାପୂର୍ବରୁ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ହତାଶ ହୋଇଥିବାରୁ ସେତେବେଳେ ଏହି ଜିନିଷ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ମୂଲ୍ୟ ରୁଝିପାରି ନ ଥିଲି ।

ସେନାଳତ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ଓ ବିଶ୍ରାମ ନେବାପାଇଁ ସେ ଶୋଇବାକୁ ଉଲ୍ଲିଗଲେ । ଏହି ଘଟଣାର ପରଦିନ ସେ ଅନ୍ୟ ମଣାଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲେ । ଜୀବାଣୁରୂପେ ମଣାପେଟରେ ଥିଲେ ଏବଂ ସେରୂପେ ଆଉଟିକିଏ ବଡ଼ ଦେଖା-ଯାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଶ୍ଚିତଭାବରେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, ମଣା ମ୍ୟାଲେରିଆର ବାହକ । ଜୀବାଣୁରୂପେ କିପରି ମଣାଦ୍ୱାରା ସୁସ୍ଥ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି—ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ତାଙ୍କ ମନରେ ଉଦୟହେଲା । ସେ ଅନୁମାନ କଲେ ଯେ ଅଳ୍ପ କେତେଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ତଣା ପଡ଼ିଯିବ । ତାଙ୍କର ଏହି ଆବିଷ୍କାର ତାଙ୍କର ପ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ମାନସକୁ ତଣାଇବା ନିମିତ୍ତ ଗୁଣିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ବମ୍ବେ ଯିବାପାଇଁ ଆଦେଶ ମିଳିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପୁରାହୋଇ ପାରିଲାନାହିଁ । ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ରହିଗଲା ।

ସେ ବମ୍ବେଯାଇ ତାଙ୍କର ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ । ଗବେଷଣା

କରିବା ପାଇଁ ଏଥିରେ ତାଙ୍କୁ ଆଉ ସମୟ ମିଳିଲ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ରହିଲା ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଯେ ଗବେଷଣା ଶେଷକରି ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗର କାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରନ୍ତି । ଜୀବାଣୁରୂପକ ମଣ୍ଡାଽଽଽରେ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ମଣ୍ଡା କୌଣସି ଲେକକୁ କାମୁଡ଼ିଲେ, ତା'ର ମୁହଁଦେଇ ଜୀବାଣୁରୂପକ ମାନବ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଅନ୍ୟତମେ ସୁସ୍ଥବ୍ୟକ୍ତି ମ୍ୟାଲେରିଆ କେଳରେ ପଡ଼େ । କେବଳ ଗୋଟିଏ ରକମର ମଣ୍ଡା ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗର ବାହକ, ଯେଉଁଟି ହେଉଛି,— ଅନୋଟିଲିସ୍ । ପରେ ଯେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନୋଟିଲିସ୍ କାମୁଡ଼ିଲେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ହୁଏ । ପୁରୁଣା ଅନୋଟିଲିସର ଚଳପାଟି ନ ଥିବାରୁ, ତାହା ମଣିଷକୁ କାମୁଡ଼ି ପାରେନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀ ମଣ୍ଡା ମଣିଷକୁ କାମୁଡ଼ି, ଜୀବାଣୁରୂପକ ସୁସ୍ଥ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରାଏ । ଏହି ମଣ୍ଡା ରକ୍ତଶାଳ ଜୀବନଧାରଣ କରେ । ରସ ଏହାସବୁ ଜାଣିପାରି ଆନନ୍ଦରେ ବିହ୍ୱଳହୋଇ ଫଡ଼ିଲେ । ସେ ନିଜେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖିଛନ୍ତି—ଏହିପରି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଜଣେ କିମ୍ବା ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଆସିଥାଏ । ବକ୍ତା, ବିଜେତା ଓ ରାଜନୈତିକମାନଙ୍କୁ (Statesman) ବିଜୟହେତୁ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମିଳିଥାଏ, ଏପରି ଆନନ୍ଦ ତାହା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ । କାରଣ, ଏହାଫଳରେ ଯେଉଁକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏ, ତାହା କୌଣସି ସୁଦ୍ଧ ଜାତିଗତ ସୁବିଧାପାଇଁ ନୁହେଁ, ଏହି ସୁଯୋଗ ସବୁଲେକଙ୍କ ପାଇଁ ମିଳିଥାଏ । ଏହି ସୁଯୋଗ ସବୁଲେକଙ୍କପାଇଁ ମିଳିଥାଏ । ଏହି ସୁଯୋଗ କେବଳ ଆସିପାଇଁ ନୁହେଁ, ସବୁସମୟ ପାଇଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ “ଭବିଷ୍ୟତି ଅତୀତକୁ ଭୁଲିପାରି ନ ଥାଏ” ରେନାଲଡ଼ଙ୍କର ଏହିକଥା ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ଯତ । ଯେଉଁବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାୟତ୍ତ ସାଧନାବଳରେ ମାନବ ଜାତିକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତାରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି, ସେ ମାନବସମାଜରେ ପୂଜ୍ୟ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ତାଙ୍କର ସମ୍ମାନ ନିଶ୍ଚୟ ଅଧିକ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମପ୍ରଧାନ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଅନୋଟିଲିସ୍ ମଣ୍ଡା ନଇ ନାଲ ପ୍ରକୃତିରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପାଣି ଜମାହୋଇ ରହେ, ସେଠାରେ ମଣ୍ଡାମାନେ ଜନ୍ମକରିବାପାଇଁ ସୁବିଧା ପାଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହିସବୁ ସ୍ଥାନରୁ ପାଣି ନିଷ୍କାସନ କରିବାର ସୁବିଧା ଜରିତେଲେ, ମଣ୍ଡାନାଶକରି ବଂଶବୃଦ୍ଧି ହେବନାହିଁ । ଫଳରେ ନିଜବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାନରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ କମିଯିବ ।

ଏହି ସ୍ୱରକ୍ଷାୟ ଆବିଷ୍କାରର ଦୁଇବର୍ଷପରେ ଉପତ୍ୟାୟ ମେଡ଼ିକାଲ ସର୍ଭିସରୁ ଅବ୍ୟାହତ ନେଇ ରେନାଲଡ଼ ବିଲଟ୍ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ଲିଭରପୁଲଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ସ୍କୁଲ ଅଫ୍ ଟପିକାଲ ମେଡ଼ିସିନ୍ରେ ଲେକଚରରସ୍ଥରେ ବା ବକ୍ତାସ୍ଥରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ । ପରେ ସେ ଲିଭରପୁଲ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ

ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ୧୯୧୩ ରେ ବିଲଡରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କିଙ୍ଗ୍ସ କଲେଜରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ।

ରେନାଲଡଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର ତାଙ୍କର ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯତ୍ନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକ ପକାଇଦେଲେ । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝିପାରିଲେ । ଶ୍ରୀ ୧୯୦୨ରେ ତାଙ୍କର ଏହି ଆବିଷ୍କାର ନିମିତ୍ତ ସେ ନୋବେଲ ପ୍ରାଇଜ୍ ପାଇଲେ । ଶ୍ରୀ ୧୯୧୧ରେ ସମ୍ରାଟ ପଞ୍ଚମ ଜର୍ଜ ତାଙ୍କୁ ନାଇଟ୍ (K. C. B.) ଉପାଧିରେ ଭୁଷିତ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମ ପୃଥିବୀ ମହାଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ରେନାଲଡ ଯୁଦ୍ଧ ବିଭାଗରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଉପଦେଷ୍ଟାଭାବେ ଯୋଗଦାନ କଲେ । ତାଙ୍କର ଉପଦେଶାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରଗଲା, ଯୁଦ୍ଧ ସରିଗଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ସେ ଆଉ ଏକ ଉପାଧିରେ (K. C. M. B.) ଭୁଷିତହେଲେ । ବିଲଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ବିଦେଶୀ ବିଶ୍ୱ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ରେନାଲଡଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନଜନକ ଉପାଧି-ଦେଲେ ।

ରଥ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅବସର ସମୟରେ ସାହିତ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ କବିତା ରଚି ଏବଂ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିଥିଲେ ।

ରେନାଲଡ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟମିତ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ । ଦୀର୍ଘବର୍ଷର ଗବେଷଣାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପାଦେୟ ଓ ବହୁମୂଲ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲେ । ଏହି ବହିଟିର ନାମ “ଦି ପ୍ରିଭେସନ୍ ଅଫ୍ ମ୍ୟାଲେରିଆ” । ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜୁରୁରୁ କିପରି ରକ୍ଷାପାଇବାକୁ ହେବ ତାହା ଥିଲା । ଏହି ପୁସ୍ତକର ବିଷୟବସ୍ତୁ । ଜଳଭ୍ରମି ଓ ସନ୍ତସନ୍ତା ସ୍ଥାନରେ ମଶାମାନେ ଅଣ୍ଡାଦେଇ ଥାନ୍ତି । ଗୁହ ନିକଟରେ ଛୋଟ ମଇଳା ପୋଖରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ କି ମଶାମାନେ ନିଜର ବଂଶ ବିସ୍ତାର କରିପାରିବେ । ସେଠାରୁ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରିବା ଏକ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉପାୟ । ଘର ନିକଟରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ବା ବୁଦାଗଛ ରଖିବା ଅନୁଚିତ । ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଓ ପବନ ଘର ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଲେ ମଶା ବଢିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ମଗୁରା ଭିତର ଶୋଇଲେ ମଶା କାମୁଡ଼ ପାରିବେନାହିଁ । ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ମଗୁରା ବ୍ୟବହାର କରିବାପାଇଁ ରେନାଲଡ ଉପଦେଶ ଦେଲେ । ଏହାଫଳରେ ମଶା ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ ପାରିବେ ନାହିଁ, ଓ ରୋଗର ବୃଦ୍ଧି ବଢ଼ିନାହିଁ ।

ଗବେଷଣାକରି ଏବଂ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୁସ୍ତକ ଲେଖି ସେ ନାରବ ରହି

ନ ଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ରଥ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶବାସୀ ବହୁ ଟିକମ୍ଭରେ ଜାଣିଲେ । କ୍ରମେ ଲେକମାନେ ସେନାଲତଙ୍କର ଉପଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଇଲେ । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭହେଲା । ଇଟାଲିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୧୬୦୦୦ ଲୋକ ମ୍ୟାଲେରିଆ କବଳରେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ସେନାଲତଙ୍କର ଉପଦେଶାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାଫଳରେ ମୁଦୁଂସଂଖ୍ୟା ସର୍ବସ୍ୱ କମିଗଲା । ଏହି ସଂଖ୍ୟା ୧୬୦୦୦ରୁ କମି ୪୦୦୦ରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କେବଳ ସାତବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଲା । ସୁସଜ୍ଜିତ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଲକ୍ଷମାଣିଆ ନାମକ ସ୍ଥାନରେ ମ୍ୟାଲେରିଆର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ଥିଲା । ଅଳ୍ପ କେତେବର୍ଷ-ମଧ୍ୟରେ ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିବା କଥା ଆଉ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ଫର୍ଡିନାଣ୍ଡ ନାମକ ଜଣେ ଫରାସୀଲୋକ ପାନାମା କେନାଲ ଖୋଳାଇବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କସହିତ ପାଞ୍ଚଶହ ଲୋକନେଇ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗକଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହିହେଲେ ଜଣେ ବଞ୍ଚିଲେନାହିଁ । ଏହାପରେ କେନାଲ ଖୋଳାକାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦହୋଇଲା । ସେନାଲତଙ୍କର ଆବିଷ୍କାରପରେ ପାନାମା କେନାଲ ଖୋଳାହେବାର ଆୟୋଜନ କରାଗଲା । କ୍ରମେ ପାନାମା ଅଞ୍ଚଳରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଲେପ-ପାଇଲା ଓ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ କେନାଲ ଖୋଳାଗଲା । ଆଜି ଆମେରିକାରେ ପାନାମା ଏକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଅଞ୍ଚଳ ।

ଖ୍ରୀ ୧୯୨୬ରେ ପଟ୍ଟନାୟକପାରେ ରଥ ଲନର୍ସ ଟ୍ରଷ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରାଗଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରାଞ୍ଚଳୀୟ ସ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣା କରିବା ଏହି ଲନର୍ସ ଟ୍ରଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆର ଉତ୍ପତ୍ତି ଓ ଏହାର କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଉପାୟ ଜଣାଗଲା । ତଥାପି ଲୋକମାନେ ଏହି ସ୍ତରରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ମନଯୋଗ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତି ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରରେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରଥଙ୍କର ଅଭିଯାନ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଏହି ଜ୍ୱର ଜିପରି ଭାବେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରେ ତାହା ସେ ଜାଣିଥିଲେ । ତେଣୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଲେପ କରିବା ପାଇଁ ସେ ବଡ଼ପରିକର ହେଲେ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସେ ଏଥିପାଇଁ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗବେଷଣାର ପ୍ରଣାଳୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ପାତ ଜ୍ୱରର କାରଣ ଜଣାଗଲା । ଆମେରିକାର ଡାକ୍ତରମାନେ ଗବେଷଣା କରି ଜାଣିପାରିଲେ

ଯେ, ଏକତାତାୟ ମଣା ପାତ ଜୁର ତାବାଣୁର ବାହକ ରଥଙ୍କ ଆବିଷ୍କାର ଫଳରେ ପାତ ଜୁରର କାରଣ ଜଣାଗଲା । ସେ ନିଜେ ମଣାମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପୁଥିବାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ଗ୍ରାମଣ କରିଥିଲେ । କିପରି ଗୁଡ଼େ ମଣାମାନଙ୍କୁ ନିପାତ କରି ହେବ ସେଥିପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । ସିରଲିୟନ ନାମକ ସ୍ଥାନ ଶ୍ଵେତାଙ୍ଗମାନଙ୍କର କବର ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହି ସ୍ଥାନରେ ମଣାମାନଙ୍କ ଦୌରାସ୍ତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଶ୍ୟ । ଶ୍ଵେତାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବା ହେତୁ ଏହି ସ୍ଥାନର ନାମ କରଣ ଏପରି ଗୁଡ଼େ କରାଯାଇଥିଲା । ସିରଲିୟନ ଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ରଥ ଠିକ୍ କରି ସେଠାକୁ ଯାହାକଲେ । ସେ ଏହି ବିଷୟରେ ସେଠାର ଲବଙ୍ଗ ସହିତ ଆଲୋଚନା କଲେ । ମଣାମାନଙ୍କ ବଂଶ ଲେପ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ବାୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥିର କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଜଳାଭୂମି ଓ ବାଳମାନଙ୍କରୁ ପାଣି ନିଷ୍କାସନ କରାଗଲା ଯଦ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ଜମି ରହିଥିବା ଆବର୍ଜନା ପରିଷ୍କାର ହେଲା । ମଣା ସେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ଅଣ୍ଡା ଦେଇଥାନ୍ତି । ଯଦ୍ବର ଭିତରେ ଅନେକ ଖୋଲ ଓ ଭଙ୍ଗା ବାକ୍ସ ଟିଣ ବୋତଲ ଯଦ୍ବୁଟି ପଡ଼ିଥିଲା । ବର୍ଷା ଦିନରେ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ପାଣି ଜମି ରହୁଥିଲା । ଫଳରେ ମଣାମାନଙ୍କୁ ଅଣ୍ଡା ଦେବା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ସୁବିଧା ହେଉଥିଲା । ଚଞ୍ଚଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରେନାଲଡ୍ ରଥ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଏହିସବୁ ଜିନିଷ ନେଇ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ପକାଇ ଦେଲେ । ଅଳ୍ପ କେତେ ଦିନ ଭିତରେ ଯଦ୍ବରଟି ସଫାସୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ପାଣି ଓ ଆବର୍ଜନା ଜମି ନ ରହିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । ଫଳରେ ଅଳ୍ପ କେତେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଯଦ୍ବରରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼େ ଲେପ ପାଇଗଲା । ଆଜି ସେହି ଯଦ୍ବରଟି ଏକ ଜନାକୀର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳ ।

ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକରି ମଧ୍ୟ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ହେତୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଜମି ଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏହି ରୋଗର ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ଯତ୍ନ କରିଥିଲେ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣା କରିବା ପାଇଁ ପୁଥିବାର ଅନେକ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟରେ ‘ରଥ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ’ ଏକ ହସପିଟାଲ ଫର ଟ୍ରପିକାଲ ଡିଜିଜେସ ସ୍ଥାପିତ ହୁଏ । ଘରେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ନାମ ବଦଳି (ଲଣ୍ଡନ ସ୍କୁଲ ଅଫ୍ ହାଇଜିନ୍ ଏଣ୍ଡ ଟ୍ରପିକାଲ ମେଡିସିନ୍ ହେଲା । ଏହି-ଠାରେ ଆଜିକାଲି ମଧ୍ୟ ଗ୍ରୀଷ୍ମାଞ୍ଚଳୀୟ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣା କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ସୁଯୋଗ ପାଉ ଅଛନ୍ତି ।

ଏକ ଦୀର୍ଘ କର୍ମମୟ ଜୀବନ ସାପନ କରି ରେନାଲଡ୍ ରଥ ୨୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ସମୟକୁ ସେ ପୁଥିବା ବିଖ୍ୟାତ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ

କରି ପାରିଥିଲେ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଆବିଷ୍କାରକ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଭାବନାଧୀନ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇ କେତେକ ପରିମାଣରେ କୃତକାରୀ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଆଶା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସଫଳ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଲେକମାନେ ମନ ପ୍ରାଣଦେଇ ଏହି ରୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରି ନଥିଲେ ।

ଯେଉଁଦିନ ସେ ତାଙ୍କର ଗବେଷଣାରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିଥିଲେ, ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱର କିପରି ହୁଏ ତା'ର କାରଣ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ସେହି ଦିନଟି ତାଙ୍କ ଜୀବନର ସୁରକ୍ଷାୟ ଦିବସ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସେ ଅରଷ୍ଟ କୋଡ଼ିଏ ଡାରିଙ୍ଗ୍ ମସୃକ୍ତଲଗେ ତେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷରେ ଏହି ଦିନଟି ପାଳନ କରୁଥିଲେ । ରୋମାଲତଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର ଫଳରେ ଏକ ପ୍ରଧାନ ରୋଗର କାରଣ ଜଣାଗଲା । ମ୍ୟାଲେରିଆ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଉପାୟମାନ ଘିର କରାଗଲା । ଆଜି ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ପଥେଷ୍ଟ କମି । ଯେଉଁ ଦିନଟି ସେ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବେ ପାଳନ କରୁଥିଲେ, ସେହି ଦିନଟି ପାଳନ କରିବା ଆନୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଲେପ ପାଇ ନାହିଁ । ଏବେବି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଅସହାୟ ଭାବେ କରୁଣ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମ୍ଭମାନେ ଏହି ସୁରକ୍ଷାୟ ଅରଷ୍ଟ ୬୦ ଡାରିଙ୍ଗ୍ରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିବା ଉଚିତ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ତା'ର ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରି ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ହେତୁ ରୋମାଲତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ କିନ୍ତୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ମାନବ ଜାତିର ଏକ ମାତ୍ର ଶତ୍ରୁ ନୁହେଁ । ଆହୁରି ଅନେକ ରୋଗ ଅଛି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପରି ମାରମୁକ । ଏହିସବୁ ରୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାଙ୍କର ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଆଜିକୁ ଶହେ ବର୍ଷ ତଳେ ବହୁତ ଲୋକ ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ରୋମାଲତ ରସକ ଆବିଷ୍କାର ହେତୁ ଏହି ରୋଗର କାରଣ ଜଣାଗଲା । ଲୋକମାନେ ମ୍ୟାଲେରିଆରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଆଜି ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ପଥେଷ୍ଟ କମିପାଉଛି । ରୋମାଲତଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର ଫଳରେ ପୃଥିବୀର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ମ୍ୟାଲେରିଆ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି । ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ମଣିଷମାନଙ୍କର କ୍ରୀଡ଼ାସ୍ଥଳୀ ଥିଲା ତାହା ଆଜି ମାନବର କ୍ରୀଡ଼ାସ୍ଥଳୀ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଅଛି ।

ରସକ ଗବେଷଣାର ଫଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ସାର ମାନବ ଜାତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ବିବାଦ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବଶ୍ୟକ । ଦେଶ ଦେଶ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ନକରି ମିଶନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କରାଗଲେ ରୋମାନୁସଙ୍କ ଆଶା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ । ମାନବ ଜାତି ମ୍ୟାଲେରିଆ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବ ।

ରୋମାନୁସଙ୍କର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ଅଟେ । ଏପରି ସୁପୁତ୍ର ପାଇବା ଖୁବ୍ କମ ଲୋକଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଘଟିଥାଏ । ଭଗବାନ କରିଥାନ୍ତୁ ଭବତରେ ଏପରି ସୁପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇ ସ୍ବାୟତନ୍ତ୍ର ଭୂମିର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି କରନ୍ତୁ । ମାତବ ଜାତି ରୋଗମୁକ୍ତ ହୋଇ ସୁଖରେ ବାସ କରୁ ଏହା ଥିଲା ରାମଙ୍କର ଅନ୍ତରର ଇଚ୍ଛା । ସେହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ସଫଳ ହେଉ ।

ମହାତ୍ମା ରୋମାନୁସ ଏଇ ମାନବ ଜାତିର ଅଶେଷ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରି ଅଛନ୍ତି । ମାନବ ଜାତି ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ବାୟତନ୍ତ୍ରର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜଣାଉଛି ।

ବିଶ୍ୱବିଚିତ୍ରା

ତାନିସ ହାନସ ରୁଏଲଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏକପ୍ରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୋତା ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ;
ଯାହାକୁ କି ପିନ୍ଧକରି ପାଣିରେ ଭଲହେବ ।

ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ପରମାଣୁ ଅସର ଶତକଡ଼ା ୯୫ ଭଗ ଯୋଗିଏତ ରୁପିଆ
ଏବଂ ଆମେରିକା ନିକଟରେ ରହିଛି ।

ତାପାନର ଓରିଏଣ୍ଟାଟ କମ୍ପାନୀ ଏକପ୍ରକାର ଘଷା ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ଯାହାର
କଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ ଓଲଟା ଦିଗରେ ବୁଲୁଛି । ଏହାର ଦାମ ପ୍ରାୟ ଏଗାର ଶହ ଟଙ୍କା ।

ଭରତରେ ସର୍ବମୋଟ ୧୫ ହଜାର ଆଠ ଶହ ହାତୀ ରହିଛନ୍ତି ।

୧୫ ପଇସା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ ତାକ ଓ ତାର ବିଭଗର ୫୨
ପଇସା ଖରଚ ହେଉଛି; ଫଳରେ ଏ ବାବଦରେ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ ୩୬ କୋଟି ଟଙ୍କା
କ୍ଷତି ହେଉଛି ।

ଏକ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ମହୁରେ ୩୦ ଶହ କ୍ୟାଲୋରୀରୁ ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟସାର ରହିଛି
ଯାହାକି ୬୫ଟି ଅଣ୍ଡା କିମ୍ବା ୫ ଲିଟର କ୍ଷାରର ଖାଦ୍ୟସାର ସହ ପ୍ରାୟ ସମାନ ।

ଆମ ଦେହର ଅଜ୍ଞତ କଥା

ପ୍ରତି ୨୪ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ଆମ ଦେହ ଭିତରେ କେତେ କ'ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ, ତାହା
ଭବିଳେ ସତରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା,

୧—୧୦୩୬୯୮ ଥର ହୃତ ସ୍ପନ୍ଦନ ହୁଏ ।

୨—ଦେହର ରକ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୬୦୩୬୦୦୦ କିଲୋମିଟର ଉଚ୍ଚା ଅତିକ୍ରମ
କରିଥାଏ ।

୩—୨୩୦୪୦ ଥର ଆମେ ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ୁ ।

୪—୧୨୪୦୦ ଲିଟର ବାୟୁ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ସାହାଯ୍ୟରେ ଆମେ ଦେହ ଭିତରକୁ
ନେଉ ।

୫—ପାଣିସହିତ ମିଶାଇ ୨.୮ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନର ଖାଦ୍ୟ ଖାଉ ।

୬—ନିଜର ଶୋଇବା ସମୟରେ ୨୫ରୁ ୩୫ ଥର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଚଢ଼ି ଲେଉଟି-
ତାଉ ।

୨—ପ୍ରାୟ ୪୮୦୦ ଶବ୍ଦ ଆମ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତର ଦେଇ ଆମେ କାମରେ ଲଗାଉ ।

୮—ଆମର ନଂ ୦.୦୦୭୭ ମିଲିମିଟର ବଢ଼ିଯାଏ ।

ଚଟନା ଓ ଆଖି

ଚଟନା ପିନ୍ଧୁଥିବା ଲୋକ କୌଣସି ବସ୍ତୁକୁ ଚଟନା ପିନ୍ଧୁ ନଥିବା ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା ସାମାନ୍ୟ ଡେରିରେ ଦେଖେ । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏବେ ଏହାର ହିସାବ ବାହାର କରିଛନ୍ତି । ତତନୁସାରେ ଖାଲି ଆଖିରେ ଦେଖୁଥିବା ଚଟନା ପିନ୍ଧୁଥିବା ମଣିଷ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ୧୦୦୦୦୦୦୦,୦୦୦୦୦ ଯେକେନ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ଦେଖେ, କାରଣ ବାୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ଗତିକରୁଥିବା ଆଲୋକର ବେଗ କାଚ ଭିତର-ଦେଇ ସାମାନ୍ୟ ମନ୍ଦର ଗତିରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ।

କାଗଜର ଜଳ

ପ୍ରଥମେ କାଗଜର ଆବିଷ୍କାର ୧୧୦୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସ୍ବାହୀଲୁଙ୍ଗ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲେ । ୬୦୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଆବିଷ୍କାର ଘଟଣା ଚୀନ ଭିତରେ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିଲା । ଅବଶ୍ୟ କାଗଜର ପ୍ରଥମ ମିଲ ୧୮୮୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଜର୍ମାନୀର ରତ୍ତଲଟ ସହରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା । ଏଥିରୁ କାଗଜର ଜନ୍ମ ଇତିହାସ ଜଣା-ପଡ଼େ ।

ଏସିଆର ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ମନୁଷ୍ୟ

ଗୋଆଲପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର (ଆସାମ) କିସାନବରୀ ଗ୍ରାମର ମୁନସି ଉମେନ୍ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଜଣେ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ମାନବ । ତାଙ୍କର ବୟସ ୧୮୨ ବର୍ଷ । ତାଙ୍କ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଆଠ ଶହରୁ ଅଧିକ ନାତି ନାତୁଣୀ ଅଛନ୍ତି । ସେ ବେଶ ସୁସ୍ଥ ସର୍ବଳ ଅଛନ୍ତି । ଉମେନ ଅର୍ଦ୍ଧେ ହେଉଛନ୍ତି ଏସିଆର ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ମଣିଷ ।

ଆଟେ ରିକ୍ତା ରାଜକକ ପ ଏଚ. ଡି ଲଭ

୧୯୨୧ରେ ଏମ୍ ଏ ପାଣ୍ଟ କରିଥିବା ଜଣେ ଯୁବକ ଶ୍ରୀ ଏନ୍ ଉପୁପାଲ ଅଟୋ ରିକ୍ତା ଚଳାଉଥିଲେ । ସେ ଏବେ ମହାଶୁଭ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଡ. ଏନ୍. ଉପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଗବେଷଣା କରି ମହାଶୁଭ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପି. ଏଚ୍. ଡ. ପାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗବେଷଣାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା, ‘ଜୈନଦର୍ଶନ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଦର୍ଶନର ତୁଳନାତ୍ମକ ବିଭର । ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ମନୁଷ୍ୟର ସାଧନା ପକ୍ଷରେ ଯେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟିକରି ପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ଏବେ ସେ ପ୍ରମାଣ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ବିରଟ ବୃକ୍ଷ—ପୃଥିବୀର ଉଷ୍ଣମଣ୍ଡଳୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ‘ବାଉବ’ ନାମକ ଏକ-ପ୍ରକାର ଗଛ ଜନ୍ମେ । ଏହାର ବ୍ୟାସ ୩୦ ଫୁଟ ।

ଗଛଲତାର ସୁରକ୍ଷା—ସାଉଦୀ ଆରବର ଜଣେ ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନୀ କହିଛନ୍ତି—ଗଛଲତାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷାକ୍ତି ଅଛି । କିଙ୍ଗ ସାଉଦ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୃଷିବିଭାଗ ପ୍ରଫେସର ଏକପ୍ରକାର ଫାଇକଲ ଅଲସାଦ ଦାର୍ଦ୍ଦ ଗବେଷଣାକରି କହିଛନ୍ତି ଗଛ-ରୁଡ଼ିକର ଏକପ୍ରକାର ରସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ମସ୍ତିଷ୍କ ରହିଛି । ପେଟବ୍ୟକ୍ତି ଗଛର ଖଟି ଘଟାଏ ଗଛ ତାକୁ ମନେରଖିପାରେ ଓ ତାକୁ ଦେଖିଲେ ଗଛର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟିହୁଏ ।

କ୍ୟାନସର ବିରୋଧୀ ଔଷଧ ଗଛ—ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଔଷଧ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥାନ, ଲକ୍ଷ୍ନୌର ତାନ୍ତ୍ର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଓ କାଶୀ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଡ. ଏମ. ଏଲ୍ ଧର ଏଚ୍ ଆର ଏନ ରେପଡା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୫ଟି ଗଛରେ କ୍ୟାନସର ନିରୋଧୀ ଗୁଣ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଉଭେଟି ଗଛ ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ୧ ରନେକୋଡ (ଜିନିଫୋଲିଆ), ୨-ବୁଲ୍ବାର ବିରୁର (କାବୁଲସ ପେଣ୍ଡୁଲମ), ୩ ଜଙ୍ଗଲୀ ତମାଖୁ (ନିକୋଟିୟାନା ଲମ୍ବା ଜିନିଫୋଲିୟା, ୪ ଗଦର ତମାଖୁ (ସେଲସିୟା କୋରେ ମେଣ୍ଡୋଲିନା) ବୃକ୍ଷ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାଣଦାନ—ଉରତର ବୃକ୍ଷର ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବଳିଦାନର ପରମ୍ପରା ନୂତନ ନୁହେଁ । ଅହେଇ ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଯୋଧପୁର ଖେଦତଟି ଗ୍ରାମରେ ସରକାର ମଦୁର ଗଛ କାଟିବା ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଗ୍ରାମର ଅମୃତ ଦେବାଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱରେ ୩୨୩ ଯା ପୁରୁଷ ପ୍ରତିବାଦ କରି ଗଛ ଦେହରେ ଲାଗି ରହି ସୈନିକମାନଙ୍କ ତରଫାରିରେ ପ୍ରାଣ ଦେଲେ ।

ବିରଳିକ ଅଛି

କେତେଜଣ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟ ଗବେଷଣାକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ, ସେମାନେ ଏକପ୍ରକାର ପିରମିକ ଅସ୍ଥି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ଯାହାକୁ କୌଣସି ଆଘାତଦ୍ୱାରା ବା ରୋଗ ପ୍ରକୋପରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇପାଉଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ହାତର ସ୍ଥାନରେ ଖଜାଯାଇ ପାରିବ । ଏହା ଶରୀରରେ ନୂତନ ହାତ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ମନୁଷ୍ୟ ହାତ ବା ପଶୁ ହାତ ଖଜା ପାଇଥିବାର ସାଂପ୍ରତିକ ପଦ୍ଧତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉକ୍ତ ପିରମିକ ଅସ୍ଥି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏହାର ସଫଳତା ସଂପର୍କରେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ପାଲିଆମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ଗବେଷଣାକାରୀ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରୋଗୀର ଅସ୍ଥି ମଜାର କୋଷକୁ ନେଇ ଏକପ୍ରକାର ପିଡ୍ରେଟିକ୍ ଅସ୍ଥି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଅସ୍ଥି ମଧ୍ୟ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ହାତ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ପୃଥିବୀର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ

ପୃଥିବୀକୁ ନିଜ ଅକ୍ଷର ଉପାଖରେ ଗୋଟିଏଥର ଘୂରିଆସିବାପାଇଁ ୨୩ ଘଣ୍ଟା, ୫୬ ମିନିଟ୍ ଓ ୪୦.୯ ସେକେଣ୍ଡ ଲାଗିଥାଏ ।

ପୃଥିବୀର ଦୀର୍ଘତମ ସୁତଙ୍ଗ

ଲଣ୍ଡନର ପୁର୍ ଫିସ୍‌ଲେ ଓ ମରତନକୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଥିବା ସୁତଙ୍ଗ ପୃଥିବୀର ଦୀର୍ଘତମ ସୁତଙ୍ଗ । ଏହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୧୬ ମାଇଲ ।

ଗଭୀରତମ ସମୁଦ୍ର

ପୃଥିବୀର ସମୁଦ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାରିବିୟାନ ସମୁଦ୍ର ଗଭୀରତମ ।

ଦକ୍ଷିଣ ଆର୍କ୍ଟିକରେ ସୁନା

ପୃଥିବୀରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ମୋଟ ସୁନା ମଧ୍ୟରୁ ଦକ୍ଷିଣ ଆର୍କ୍ଟିକ ଗଣତନ୍ତ୍ର ୫୮ ପ୍ରତିଶତ ସୁନା ଉତ୍ପାଦନ କରେ ।

ଦୈନିକ ଉପକରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ

୩୬ଟି ଦରିଦ୍ର ଦେଶରେ ବାସକରୁଥିବା ୧୮୦୦ ନିୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଦୈନିକ ଆୟ ୧୦୦୦ ନିୟୁତ ଡଲର । ସୈନିକ ଉପକରଣ ଉତ୍ପାଦନରେ ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦୦୦ ନିୟୁତ ଡଲର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ।

ଝାକୋଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଆମେରିକାର କାନସାସସ୍ଥିତ ଝାକୋଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମହାସାଗରଠାରୁ ୬୦୦ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ, କିନ୍ତୁ ମହାସାଗରର ଲହରୀ ସେତିକି ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠେ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଲହରୀ ଠିକ୍ ସେତିକି ଉଚ୍ଚତା ଉଠିଥାଏ ।

ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ଭାଷା

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାସ୍ଥିତ ପେରୁର ଇଂଜେଇଂଜେମାନେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦକୁ ବିଭିନ୍ନ ଢଙ୍ଗରେ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରି ଗୁଳାଶ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଗୁଣା ଏହି ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ‘ଇଂଜେ’ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ।

ବାଲ୍ ବକ୍ସ

ବାଲ୍ ବକ୍ସ ଗୋଟିଏ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଗାଡ଼ରେଟ । ଏହା ବିମାନ ଉତ୍ପାଦନ

ଆରମ୍ଭରୁ ଅବତରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିମାନର ପଥ, ବେଗ, ଉତ୍ତୟନର ଉଚ୍ଚତା ଓ ଉପ
ସ୍ତରର ମାପରଖେ ।

ତାଙ୍କ ବିବେକ

କେମ୍ବ୍ ଉଲମର ନାମକ ଘଟଣାଘର ତଣେ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରେତା
ଆଧେସିଭ ପୋଷ୍ଟେଜ୍ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ଏହା ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହୃତ
ହେଉଛି ।

ଚିକିତ୍ସା କଥାକୁହ

କେତେକ ମନୋବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ମତରେ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତିଦିନ
ହାରହାରି ୨୦୦ଥର କଥାବାଉଁ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏହି କଥାବାଉଁ ସମୟରେ
ତଣେ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟକ୍ତି ୧୨,୦୦୦ ବାକ୍ୟ ଓ ୧୦୦,୦୦୦ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର
କରିଥାଆନ୍ତି ।

ଫିଫ୍ଥ କଲମ

ସ୍ୱେନରେ ବୃହସ୍ପତି ସମୟରେ କେନେରଲ ଏମିଲି ଓ ମୋଲ ଉଭି କଲମ
ଜାତୀୟ ବିଦ୍ରୋହୀଙ୍କ ସହିତ ମାତ୍ରିତ ଦିଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ
ପଞ୍ଚମ କଲମ ଅର୍ଥାତ୍ ମାତ୍ରିତରେ ରହିଥିବା ଲୋକେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।
ସେହିଦିନଠାରୁ ‘ଫିଫ୍ଥ କଲମ’ ବା ପଞ୍ଚମ ବାହିନୀ ଶବ୍ଦ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ-
ଉଠିଲା ।

ବାର୍ତ୍ତାକ୍ୟ ଶୂଳ

ଉର୍ବସୁଶ୍ୱର ବୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ରରୂପ ଟ୍ରେନିଙ୍ଗ କଲେଜ (ପବିତ୍ର କର୍ମାନୀ) ବୁଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ
ବାର୍ତ୍ତାକ୍ୟରେ ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଅସ୍ଥୁନ ରଖିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷାଦିଏ । ଏ କଲେଜର ଛାତ୍ର—
ଛାତ୍ରୀସଂଖ୍ୟା—୧୫୬ । ସେମାନଙ୍କର ବୟସ ୬୦ରୁ ୮୦ ବର୍ଷ ।

ଆମେରିକାନ ନିଗ୍ରୋଙ୍କର ରେକର୍ଡ

୧୯୩୫ ମସିହା ମେ ମାସ ୨୫ ତାରିଖରେ ଆମେରିକାନ ନିଗ୍ରୋ ଖେଳାଳି
ଜେସି ଓଲ୍ସେନ୍ସ ମିସିସିପିର ଆନଆର୍ବରରେ ଉତ୍ତରି ଖେଳରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
କରିଥିଲେ । ସେ ଏ ଉତ୍ତରିଯାକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କଲେ ।
ସେହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ବୁଦ୍ଧକ ହେଲା—୧୦୦ ଗଜ ଦୌଡ଼, ୨୨୦ ଗଜ ଦୌଡ଼, ୨୨୦ ଗଜ

ଲେହର୍ତ୍ତଲସ ଓ ଲମ୍ବ ହୁଅ । ସେ ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ନୂତନ ବିଶ୍ୱରେକର୍ତ୍ତା ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ପରେ ୧୯୩୬ ମସିହାରେ ବର୍ଲିନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଅଲିମ୍ପିକ ଖେଳରେ ସେ ପୁଣି ଋଷିଟି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ । ଏହାପୂର୍ବରୁ ତର୍ମାନ ହଙ୍କେଟର ହିଟଲର ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ କରିଥିଲେ—“କୌଣସି କୃଷକାୟ ତର୍ମାନମାନଙ୍କୁ ପରଜିତକରି ପାରିବେନାହିଁ ।

ଶ୍ୟାମ ଦେଶର ଜମକ

ଏଙ୍ଗ ଓ ଚେଙ୍ଗ ନାମକ ଯମକ (୧୮୧୧—୧୮୭୪) ଶ୍ୟାମ ଦେଶରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ପିତା ଯୋଡ଼ହୋଇଥିଲା ।

ଭଏଜିଂ—୧

ଭଏଜିଂ—୧, ୮୦୦ କେ. ଡି ଓଡ଼ିଶାର ମନୁଷ୍ୟ ବିହୀନ ମହାକାଶ ଯାନ । ଏହା ୧୯୭୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୭ ତାରିଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟତମ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇଥିଲା । ଏଥିନିମନ୍ତେ ପୃଥିବୀରୁ ତାକୁ ୬୪୦ ନିୟୁତ କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘପାତ୍ରା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଭଏଜିଂ-୧ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉଡ଼ିପାଖରେ ଏକ ବଳୟ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲା । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ମତରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଖଣ୍ଡଦ୍ୱାରା ଏ ବଳୟ ନିର୍ମିତ । ଏହା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉଡ଼ିପାଖରେ ଥରେ ବୁଲିଆସିବାପାଇଁ ସାତଘଣ୍ଟା ସମୟ ନିଏ । ଏହି ବଳୟର ଘନତା ୩୦ କିଲୋମିଟରରୁ କମ ଓ ଏହା ହଜାର ହଜାର କିଲୋମିଟର ଚଉଡ଼ା ।

ମହାନ ଭାଷାବିଦ୍

ପ୍ରାନ୍ତର ଜର୍ଜେସ୍ ସ୍ପିମିଟ୍ ପୃଥିବୀର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାଷାବିଦ୍ । ସେ ଏବେ ନ୍ୟୁୟର୍କସ୍ଥିତ ଜାତିସଂଘର ଅନୁବାଦ ବିଭାଗରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ୩୦ଟି ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିପାରନ୍ତି ଓ ୬୦ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରିପାରନ୍ତି ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ହେବାପାଇଁ ଖବର

ଆମେରିକାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ହେବାପାଇଁ ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ସାଧାରଣ ହସ୍ତପିଟାଳରେ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ନିମନ୍ତେ ତଥେ ଆମେରିକାନଙ୍କୁ ୮୦ ୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଲିଙ୍କନ ଓ ସଂଖ୍ୟା—୭

ଲିଙ୍କନ ଆମେରିକା ଷୋହଣ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି । ଲିଙ୍କନ ନାମଟି (Lincoln) ସାତଟି

ଅକ୍ଷରରେ ଗଠିତ । ୧୮୪୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୨ ତାରିଖରେ ସେ ଆମେରିକାନ କଂଗ୍ରେସର ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ସିଫେନ ଡଗଲସଙ୍କୁ ୬ ଥର ଡବେଟ କରିଥିଲେ । ସେ ଦାସପ୍ରଥା (slavery—୬ଟି ଅକ୍ଷର) ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ କରିଥିଲେ । ସେ ଗତ୍ୟ ବିଧାୟକ ରୂପେ ୬ ବର୍ଷ ରହିଥିଲେ । ସେ ଯେତେବେଳେ ଗସ୍ତପତି ହେଲେ ସେ ୬ ଜଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ।

ସୁନା ଉତ୍ପାଦନ

ଗତ ୫୦୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀରେ ୫୦,୦୦୦ ଟନ ସୁନା ଖଣିରୁ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ପାରିଛି ।

ଦରିଦ୍ର ଗତ୍ୟ

ଉତ୍ତର ଗତ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବାଧିକ ଦରିଦ୍ରତ୍ୟାକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ୨୧,୦୧ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସୀମାରେଖା ତଳେ ବାସ କରନ୍ତି ।

ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି

ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାରର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାରର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ—୨୧୦,୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ । ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଏ ମୂଲ୍ୟ ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି ।

ପୋଷ୍ଟରର ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ

ଫ୍ରାନ୍ସର ବିଖ୍ୟାତ ଚିତ୍ରକାର ହେନେରୀ ଡ. ଟୋଲେଙ୍କର ବିଶ୍ୱପ୍ରସିଦ୍ଧ ପୋଷ୍ଟର ମାଉଲିନ ରୋର୍ । ନିଉୟର୍କରେ ୫୫୦୦୦ ଡଲର ମୂଲ୍ୟରେ ନିଲମ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୋଷ୍ଟରପାଇଁ ଏତେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏ ପୋଷ୍ଟରରେ ଫ୍ରାନ୍ସର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାଲଟସ୍ତର ମାଉଲିନ ରୋଗରେ ଭଣେ ମହିଳା ନୃତ୍ୟ କରିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସୁନା ଓ ଲୁଗା

୧୮୫୨ ମସିହାରେ ଆମେରିକାର ଓରେଗନରେ ସୁନା ଓ ଲୁଗର ମୂଲ୍ୟ ସମାନ ଥିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀର ନିଦ

ସ୍ତ୍ରୀ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରାଣୀ । ଏହା ପ୍ରାୟ ଦେଖିବାକୁ ମୁଷାଭଳି । ଏହାର ଲଞ୍ଜରେ ପର ଅଛି । ଏମାନେ ମାଲେସିୟାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି । ଫିଲିପାଇନ୍ସ ଚୀନ ଓ ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ସର୍ବପ୍ରାଚୀନ ସ୍ତ୍ରୀ ୭୫ ନିୟୁତ ବର୍ଷ-ପୂର୍ବେ ଭାରତରେ ବାସ କରୁଥିଲା । ଏ ପ୍ରାଣୀର ଆଖି ମୁହଁର ଦୁଇ ପାଖରେ ଥାଏ । ଗଛ ତାଳରେ ଭରସାମୀ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀର ଲଞ୍ଜ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସ୍ତ୍ରୀ ନିଦରେ ଶୋଇରୁହେ, ଗର୍ଭରେ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବାହାରିପଡେ । ସ୍ତ୍ରୀ କାଟପତଙ୍ଗ ଖାଏ ଓ ବୁଦା ଏବଂ ଗଛର ତଳ ତାଳରେ ବାସକରେ । ସେ ଆତ୍ମାଣ ଦ୍ଵାରା ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ଚିହ୍ନିପାରେ ।

୧୪ ନିୟୁତ ବର୍ଷ ପ୍ରାଚୀନ ଗଛ

ଇଉ ଏସ-ଏ-ର ଫ୍ଲୋରିଡାରେ ୧୪ ନିୟୁତ ବର୍ଷ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷର ଅବଶେଷ ମିଳିଛି । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ମତରେ ଏ ଗଛରୁ ୬୫ ଉଷ୍ଣ ଲଗ୍ଗେଡ୍ରୋଟ ତଳେ ପୋତିହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ତଳରେ ଚିନି ଅଂଶ

କାଗଜି ଲେମ୍ବୁରେ ୯.୮, ସପୁରୀ, ପିତ, ସ୍ତ୍ରବେରୀ ଓ ତରବୁଜରେ ୯.୭, ୯.୪, ୭.୪, ଓ ୬.୭ ପ୍ରତିଶତ ଚିନିଅଂଶ ଅଛି ।

ପାନ

ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ଲୋକ ପାନ ଖାଆନ୍ତି । ପାନ ଖାଇବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୫୦୦ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

ଦୁର୍ଘଟିତାରେ ସର୍ବାଧିକ ମୃତ୍ୟୁ

୧୯୬୩ ମସିହାରେ ଆମେରିକାରେ ଘଟିଥିବା ଦୁର୍ଘଟିତାରେ ୭୦୦୦ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ ଓ ୭୫ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁରୁଗୁନ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।

ସ୍ରୋମେଥିୟନ

ସ୍ରୋମେଥିୟନ, ଆଣବିକ ଫ୍ୟୁଜନରୁ ଜାତ ଏକ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଏକ ଆଇନ୍ସଟାଇନ ସ୍ରୋମେଥିୟନର ମୂଲ୍ୟ ୧୯ ବିଲିୟନ ପାଉଣ୍ଡ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଅିବାର ଦରିଦ୍ର ନେକସଂଖ୍ୟା ୨୨୦୦ ନିମ୍ନତ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ୨୨ ୨ ନିମ୍ନତ ଶିଶୁ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ଷକୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିହାର ହେଲା—୨ ୨ ପ୍ରତିଶତ, କିନ୍ତୁ ୧,୧୦୦ ନିମ୍ନତ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁଅିବାରେ ବାସ୍ତବ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ହାର ହେଲା—୧.୧ ପ୍ରତିଶତ, ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୨.୧ ନିମ୍ନତ ବ୍ୟକ୍ତି ଧନୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତିବର୍ଷ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଲୁକିଛି

ଭାରତରେ ପ୍ରତିଦିନ ୩୩୦୦୦ ଶିଶୁ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଲୁକିଛି ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ୨୨ ଲକ୍ଷ ଚୁଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

ତାରଦ୍ୱାର ମାଛ ଖିକାର

ନିଜ ଗାଧନାର ଉପକୂଳରେ ଅଧିବାସୀମାନେ ଏବେମଧ୍ୟ ଧନୁ ତାରଦ୍ୱାର ମାଛ ଖିକାର କରନ୍ତି । ତାର ଦେହରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସୁତା ଲାଗିଥାଏ । ଏହି ତାରଟିକୁ ପୁଣି ଉଦ୍ଧାର କରିବା ସହଜ ହୁଏ ।

ଖଟା ମହୁ

ଭାଦ୍ରଲର ଗୋୟାଜ ରଙ୍ଗରେ ଏକପ୍ରକାର ମହୁମାଛି ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ କାମୁଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ; କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କର ମହୁ ଖଟା ।

ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦ

୧୮୭୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଇଞ୍ଜିପ୍ଟର ଗଭୀରସରସ ପ୍ରଥମ ଇସମାଇଲ ‘ଖେତାଇଉ’ ନାମକ ଏକ ସମ୍ମାନଜନକ ପଦ ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ଦୁର୍ଜୀର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଫୁଆଦ ପାଶାଙ୍କୁ ୩୦୦,୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଲାଷ ଦେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଇଞ୍ଜିପ୍ଟ ଦୁର୍ଜୀ ଅଧୀନରେ ଥିଲା ।

ଫନିବୋନ

ମଣିଷ ଶରୀରରେ ଥିବା ‘ଫନିବୋନ’ ପ୍ରକୃତରେ ଅସ୍ଥି ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ସ୍ନାୟୁ ।

ଅନ୍ଧକାରରେ ଫଟୋଗ୍ରାଫ

ବୁଷ୍ଟର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଫଟୋ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାର କୌଶଳ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ତିନିସହସ୍ରାୟ ଫଟୋଗ୍ରାଫିକ ସେଣ୍ଟର ଧାତୁ ତଳ

ନିଜର ଅନେକ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରେନାହିଁ ; କିନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସେତ୍ରରେ ସକ୍ରିୟ ହେବାମାତ୍ରେ ଏହା ଅନେକପ୍ରକାର ହୋଇଉଠେ ।

ମାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତୀରେ

ହିଁପର ନାମକ ଏକ ଜାତୀୟ ମାଛ, ପାଣି ବିଷ୍ଣୁବ୍ୟ ହେବାମାତ୍ରେ ମୂର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଯାଏ ।

ଲତା ମୁକ୍ତେସକରଙ୍କର ଗୀତ

ଲତା ମୁକ୍ତେସକର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୁପ୍ତ ଓ ଉପର ଅସାଧାରଣ ଗାୟିକା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ୨୫୦୦ ଗୀତ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇ ସାରିଲଣି ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ନାହିଁ

ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀର ଜନସଂଖ୍ୟାର ଆଦୌ ବୃଦ୍ଧି ହେଉନାହିଁ । ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀର ବାର୍ଷିକ ଜନ୍ମହାର ୦୦ ।

ଭାରତରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତିର ରେଳପଥ

୧୯୨୫ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୫ ତାରିଖରେ ଭାରତରେ ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ରେଳପଥ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ଏ ରେଳପଥ ବମ୍ବେର ଭିକୋରିୟା ଟର୍ମିନସ ଠାରୁ କୁରଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିଯାଇଛି ।

ଟଙ୍କା ଡିଆରି

୧୫୪୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଭାରତରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଟଙ୍କା ଡିଆରି ହେଲା । ସେତେବେଳେ ଟଙ୍କା ଉପରେ ଡିଆରି ହେଉଥିଲା ଓ ଏହାର ଓଜନ ଥିଲା ୧୬୯ ଗ୍ରାମ । ସେବେଶାହୁଙ୍କ ସମୟରେ ଟଙ୍କା ଡିଆରି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମ ଗ୍ରୀନିଚ୍ ଉତ୍ତର ସମୟ ଠାରୁ ୫୩ ଘଣ୍ଟା ଅଗ୍ରାଗମୀ ।

ବଲ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍

ଜନ ଲାଉଡ୍ ବଲ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ।

ସାଇକ୍ଲୋଜେନିକ୍ସ

ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିମ୍ନ ଉତ୍ତାପ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଜ୍ଞାନକୁ ସାଇକ୍ଲୋଜେନିକ୍ସ କୁହାଯାଏ ।

ତାୟନାମୋ ମିଟର

ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ପରିମାପକ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ତାୟନାମୋ ମିଟର କୁହାଯାଏ ।

ଗ୍ରାନାଇଟ୍ ସିଟି

ସ୍ଵଚ୍ଛଳ୍ୟାଶ୍ରୟିତ ଆବେରଡ଼ନକୁ ଗ୍ରାନାଇଟ୍ ସିଟି କୁହାଯାଏ ।

ବିଶ୍ଵର ଶୁଷ୍କତମ ସ୍ଥାନ

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାସ୍ଥିତ ଚିଲୀର ଆଟକାମା ମରୁଭୂମି ପୃଥିବୀର ଶୁଷ୍କତମ ସ୍ଥାନ ।

ମଇରଗାମୀ କବୁ

ଗେଣ୍ଡାର ଗତି ପୃଥିବୀରେ ଯତ୍ର ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦ୍ର । ଗେଣ୍ଡା ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟାରେ ୦.୦.୩ ମାଇଲ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରେ ।

ନାସ ବଂଶୀ

ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଏସିୟାସ୍ଥିତ ଫିଲିପାଇନ୍ସ ଦ୍ଵୀପରେ ଲୁଜନର ଅଧିବାସୀମାନେ ନାଜରେ ବଂଶୀ ବଜାନ୍ତି ।

ବୃହତ୍ତମ ଫୁଲ

ଭାରତରେ ଫୁଟୁଥିବା 'ରଫ୍ଟେସିୟା' ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଫୁଲ । ଏ ଫୁଲ ମାଂସଳ । ଏହାର ରଙ୍ଗ ଲାଲ ଛିଟ । ଏହାର ବ୍ୟାସ ୧.୫ ମିଟର ।

ହୁଇପୁର ଉଇଲ

ହୁଇପୁର ଉଇଲ ଏକ ଆମେରିକୀୟ ପକ୍ଷୀ ।

ସଥନ ମହିଳାଙ୍କର ଦୌଡ଼

ତାଇନା ସୁସାନ ଲେଥର ପାଞ୍ଚ ମିନିଟରେ ଏକ ମାଇଲ ଦୌଡ଼ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ପ୍ରଥମ ମହିଳା ।

ନ୍ୟୁୟର୍କ ସଡ଼ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ

ନ୍ୟୁୟର୍କ ସିଟିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ୮୩୦ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର । ଏହା ଫ୍ରେନ୍ସର ବମ୍ବେର ଦୁଇଗୁଣ ।

ମହିଳା ଆତ୍ମନିରାଳ

ଗ୍ରୀସର ଲସକାରିନା ବୋଉବୋଉଲିନା ଥିଲେ ମହିଳା ଆତ୍ମନିରାଳ । ୧୮୨୧-୨୧୮୨୫ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ଗା ସହିତ ଷ୍ଟିଭରସ୍ ମୁହଁରେ ସେ ନିଜର ମୁହଁ କାହାଡ଼ ଭେଙ୍ଗାକୁ ପରିଣତ କରିଥିଲେ ।

ରକେଟ ଓ ବୁଷ

୧୯୦୩ ମସିହାରେ ବୁଷର ପାୟୋନିର କେ-ଆର-ଟ୍ରାକୋ ଭଣ୍ଡି ଆନ୍ତର୍ଗହ ଯାତ୍ରାପାଇଁ ରକେଟ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାଉଁ ଅକ୍ଷର

ଲୁଇସବ୍ରେଲ (୧୮୦୯—୧୮୫୨) ପ୍ରାନ୍ତର ତଟେ ଅନ୍ଧ ବାଳକ । ପଢ଼ର ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ଅନ୍ଧମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅକ୍ଷର ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ।

ସେଭ୍ ସୈନ୍ୟ ଫେରିଲେ ନାହିଁ

ମହୋର କ୍ରେମଲିନଠାରେ ନିଜର ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ସମୟରେ ବୁଷର ଜୀବ ପ୍ରଥମ ପଲ ଦଳେ ସୈନିକଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଦେଶର ଶୀତଳତମ ପ୍ରଦେଶ ସାଇବେରିୟାକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସେମାନେ ସାଇବେରିୟା ଦିଗକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ତା ପରେ ସେମାନେ ଆଉ ଦେଖାଯାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି

ମିନେପଲିସର (ଆମେରିକା) ଜିଆନ ପଲ ଗୋଟି ପୃଥିବୀରେ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ସେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଅଜାଳିକାରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ବ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ୧, ୩୩୮ ବିଲିୟନ ପାଉଣ୍ଡ । କିନ୍ତୁ ତୈଳ ବିକ୍ରୟ କରି ସେ ସେହି ଧନ ଉପାର୍ଜନ କରିଥିଲେ ତାର ପରିମାଣ ଏହାଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ବୋଲି ବିଶ୍ବାସ କରାଯାଏ ।

ହିରେସୀମା

ଦ୍ଵିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ହିରେସୀମା ଉପରେ ପରମାଣୁ ବୋମା ପଡ଼ିବା ଫଳରେ ୧୦୦,୦୦୦ ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମରିଗଲେ । ୧୩୯୩୭ ଜଣଙ୍କର କୌଣସି ପତା ମିଳିଲ ନାହିଁ । ଅଶେଷ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ୍ୟକରି ୩୬୪୨୫ ଜଣ କିଛିଦିନ ପରେ ମରିଗଲେ ।

ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଓ ଭାଷା

ବିକାସଶୀଳ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟା ପୃଥିବୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଦ୍ଵି-ତୃତୀୟାଂଶ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଭାଷାମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପୃଥିବୀର ମୋଟ ଭାଷା ସଂଖ୍ୟାର ଏକ-ଚତୁର୍ଥାଂଶ ।

ପ୍ରଜାପତିର ମୂଲ୍ୟ

ଅଷ୍ଟେଲିୟାସ୍ଥିତ ରଜ୍ୟ ଭିକୋରିୟାକୁ ଫ୍ରାନ୍ସ ଏକ ରହସ୍ୟମୟ କାରଣହେତୁ ହରାଇଲା ଓ ତାହା ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା । ଫ୍ରାନ୍ସର କ୍ୟାପିଟେଲ୍ ଫ୍ରାମେଲିନ ଏ ରଜ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ଅଷ୍ଟେଲିୟାନ ପ୍ରଜାପତି ଶିକାର କରିବାକୁ ଯାଇ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବା ସମୟରେ ଇଂରେଜମାନେ ଏ ରଜ୍ୟ ଅଧିକାର କରିନେଲେ ।

ଭାରତରେ ଗ୍ରାମସଂଖ୍ୟା

୧୯୨୧ ମସିହାର ସେନସସ ଅନୁସାର ଭାରତର ମୋଟ ଗ୍ରାମସଂଖ୍ୟା— ୫,୬୫,୯୩୬ ।

ବୃହତ୍ତମ କଳ୍ପପ

ପୃଥିବୀରେ ଏବେ ବାସକରୁଥିବା କଳ୍ପପମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ମହାସାଗର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଆଲତାଗ୍ରା ଦ୍ଵୀପରେ ବାସ କରୁଥିବା କଳ୍ପପ ବୃହତ୍ତମ । ଏହାର ଓଜନ ୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡ । ୧୮୪୭ ମସିହାରେ ଏହି ଦ୍ଵୀପରୁ ଧରପାଇଥିବା ଗୋଟିଏ କଳ୍ପପର ଓଜନ ଥିଲା ୯୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ।

ମଣିଷ ହାତରେ ଅଳଙ୍କାର

ଚିତ୍ରବତର ପାଦୁକରମାନେ ଦାବା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ପିନ୍ଧିଥିବା ଅଳଙ୍କାରରୁ ପାଦୁଶବ୍ଦି ଆହରଣ କରନ୍ତି । ଏ ଅଳଙ୍କାର ମଣିଷ ହାତରେ ନିର୍ମିତ ।

ଦୀର୍ଘତମ ସୁତଙ୍ଗ ରେଳପଥ

ଆଲପସ ପର୍ବତମାଳା ତଳେ ଫୁଇଡରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ଇଟାଲୀକୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଥିବା ସୁତଙ୍ଗ ରେଳପଥ ପୃଥିବୀରେ ଦୀର୍ଘତମ । ଏହା ୧୯୮୬ କିଲୋମିଟାର ଦୀର୍ଘ ।

ହାଇଡ୍ରୋଜନ ଗୁଳିତ ବିମାନ

ଆମେରିକାର ଲକହେଡ୍ ବିମାନ କମ୍ପାନୀ ଅନୁସାର ହାଇଡ୍ରୋଜନ ଗୁଳିତ ବିମାନ ୧୯୮୭ ମସିହାରୁ ଚଳାଚଳ କରିବ ।

ଭାରତର ବୃହତ୍ତମ ଜାହାଜ

‘ରଣା ପତିନୀ’ ଭାରତରେ ବୃହତ୍ତମ ଜାହାଜ । ଏହାର ଓଜନ ୬୫୦୦୦ ଟନ । ଏହା ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ସମୁଦ୍ରଯାତ୍ରା କଲା । ଏ ଜାହାଜର ମୂଲ୍ୟ ୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ନ୍ୟୁନତମ ଆୟତ୍ତାୟକତା

ଜାତିସଙ୍ଘର ଶିଶୁ ବିକାସ ବିଭାଗ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି, ବିକାଶଶୀଳ ଦେଶର

୮୦୦ ନିୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସୀମାରେଖା ତଳେ ବାସକରନ୍ତି ଓ ନ୍ୟୁନତମ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ମିଳେ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ନିୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତି ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଭିତରୁ ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ—ଖାଦ୍ୟ, ପାଣି, ଘର, ଶିକ୍ଷା ବା ଚିକିତ୍ସା ।

ବେକାର

ଭାଟିସଙ୍ଗର ଏକ ହିସାବରୁ ଜଣାଯାଏ ବିକାସଶୀଳ ଦେଶରୁଡ଼କରେ ୧୯୮୦ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ନିୟୁତ ବେକାର ଥିଲେ ।

ଭରତରେ ଅପରାଧ

୧୯୭୮ ମସିହାରେ ଭରତରେ ୧.୫ ନିୟୁତ ଅପରାଧ ଘଟିଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୩୦୦,୦୦୦ ଅପରାଧ କେବଳ ଜମିବାଡ଼ ଗଣଗୋଳରୁ ଘଟିଥିଲା । ଏ ଜମିବାଡ଼ ଗଣଗୋଳ ତାମିଲନାଡୁ, ଝିହାର ଓ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ ସର୍ବାଧିକ ।

ଗରିବଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା

ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ବାସ କରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସହରରେ ପ୍ରତି ୧୪ ଜଣରେ ଜଣେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତି ଗ୍ରାମବାସୀ ପ୍ରତିଦିନ ଖାଦ୍ୟରୁ ୨,୨୫୦ କାଲୋରିରୁ କମ ପାଆନ୍ତି । ଏହା ଅଧ କିଲୋ ଧାନ ସହିତ ସମାନ ।

ବିକଳାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍କୁଲ

ଭରତରେ ବିକଳାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୧୫୦ଟି ସ୍କୁଲ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରହିଛି । ଏହା କେବଳ ୨୫୦୦ ବିକଳାଙ୍ଗଙ୍କୁ କାମ ଯୋଗାଇ ଦେଇପାରିବ । ଭରତରେ ପାଗଳ-ମାନଙ୍କର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା-୮୦ ନିୟୁତ ।

ଦୁଷ୍ଟ ଋକ୍ତି ପର୍ବତ

ଭରତ ଓ ରୁଷର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି ପୃଥିବୀର କଳେବର ୩୦୦ କିଲୋମିଟର ଶରୀରତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି । ମଧ୍ୟ ଏସିୟାର କେତେକ ପର୍ବତ ଓ ହିମାଳୟ ସାରାବର୍ଷ ଦୁଷ୍ଟର ଦ୍ଵାର ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଏହି ଦୁଷ୍ଟର ସ୍ତର ଭିତରର ଉତ୍ତାପ ସର୍ବାଧିକ ।

ବିଶ୍ଵ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଚାଲି ଯାନ

ଜଟାଳାର ଶିୟାକୋମୋ ଅଗୋଷ୍ଠିନୀ ୧୯୪୯ ମସିହାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ମୋଟର ସାଇକେଲ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ୧୦୮ଟି ଦୌଡ଼

ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ବିଜୟ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୬୦ ମସିହାରେ ଯେ ୧୯ଟି ମୋଟର
ଯାଇକେଲ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ବିଜୟ ଲବ୍ଧକରି ବିଶ୍ୱରେକର୍ତ୍ତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ।
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ମୋଟର ଯାଇକେଲ ଭଲକ ତାଙ୍କ ରେକର୍ଡ଼କୁ ଗର୍ଜିପାରି
ନାହାନ୍ତି ।

୨୦୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ

ଭରତର ଲେକସଂଖ୍ୟା ୬୪୦ ନିୟୁତ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୦ ନିୟୁତ ଲେକ ଓ ୩୧୨୧
ନଗରରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଭରତର ମହାନଗରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯ଟି ମହାନଗରୀରେ
ଏକ ନିୟୁତରୁ ଅଧିକ ଲେକ (ପ୍ରତି ମହାନଗରୀରେ) ବାସ କରନ୍ତି । କଲିକତାରେ
୬ ନିୟୁତ, ବମ୍ବେରେ ୬ ନିୟୁତ, ଦିଲ୍ଲୀ ଓ ମାଦ୍ରାସରେ ଡିନି ଡିନି ନିୟୁତରୁ ଅଧିକ ଲେକ
ବାସ କରନ୍ତି । ୨୦୦୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପୁରୀ ଭରତର ଲେକସଂଖ୍ୟା ୯୪୫ ନୟୁତରେ ପହଞ୍ଚିବ ।
ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୦ ପ୍ରତିଶତ ସହରରେ ବାସ କରୁଥିବେ । ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା
ହେବ ୨୮୦ ନିୟୁତ ।

୪ ନିୟୁତ ହାତ ତନ୍ତ

ଭରତରେ ଏବେ ପ୍ରାୟ ଖୁବି ନିୟୁତ ହାତ ତନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ତି । ଏଥିରୁ ଏକ ଶହ
ଲକ୍ଷ ଲେକ ନିଜର ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । ୧୯୬୦-୬୧ ମସିହାରେ ଭରତର ହାତ
ତନ୍ତରୁ ୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୁଲ୍ୟର ଲୁଗା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୬୬-୬୮ ମସିହାରେ
ଏହା ୨୪୦ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଲେପ ପାଇପିଙ୍ଗ୍ ଉପରେ

ଭରତରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ଟି ଜାତିର ସ୍ତନ୍ୟପାୟୀ ପ୍ରାଣୀ, ୧୪ଟି ଜାତିର ପକ୍ଷୀ,
୨ ଜାତିର ସରୀସୃପ ପ୍ରାୟ ଲେପ ପାଇ ଗଲେଣି କିମ୍ବା ଲେପ ପାଇପିଙ୍ଗ୍ ପରେ ।
ଆମେରିକାରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୧ ଜାତିର ପ୍ରାଣୀ ଲେପ ପାଇ ଗଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଶ୍ରୀ ଲଙ୍କାରେ ୨୫୦୦ ହାତୀ ଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ୨୦ ବର୍ଷ ତଳେ ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା
୫୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

୨୦ ନିୟୁତ ଶିଶୁ ପିତୃତାନ

ଭରତର ୨୦ ନିୟୁତ ଶିଶୁ ପିତୃତାନ । ଭରତର ଶିଶୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨୦ ପ୍ରତିଶତ
ଶିଶୁ ଦଶବର୍ଷ ବୟସ ପୂର୍ବରୁ ପିତା କିମ୍ବା ମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ହରାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ସଥମ ମୋଟର କାର୍

ସଥମ ମୋଟର କାର୍ ଆମେରିକାରେ ଆବିଷ୍କୃତ କିମ୍ବା ନିର୍ମିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଆମେରିକାର ଦୁରିଧ୍ୟ ବା ହେନେରୀ ଫୋର୍ଡ଼ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମୋଟର କାର ଆବିଷ୍କାର ବା ନିର୍ମାଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ମୋଟର କାର ପଥାଳୁମେ ଜର୍ମାନୀର କାର୍ଲ୍ ବେକ୍ସ ଓ ଗୋଟିଏ ବଡ଼େମଲରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବିଷ୍କୃତ ଓ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୮୮୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ କାର୍ଲ୍ ବେକ୍ସ, ବେକ୍ସ ପେଟେଣ୍ଟ ମୋଟର ଷାଗନ ନିର୍ମାଣ କଲେ । ସେହି ବର୍ଷ ଡେମଲର ମଧ୍ୟ ଡେମଲର ଅଟୋମୋବାଇଲ ନିର୍ମାଣ କଲେ । ୧୮୯୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଆମେରିକାର ଦୁରିଧ୍ୟ କାର ନିର୍ମାଣ କଲେ । ୧୮୯୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ‘ଭେଲେ’ ପ୍ରଥମ ବେକ୍ସ ଗାଡ଼ ବଜାରକୁ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଆସିଲା ।

କୃଷି ଉତ୍ପାଦନରେ ପଞ୍ଜୀର ଅଗ୍ରଣୀ

ଭରତର ଋଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଆକାର ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଜୀର ପଞ୍ଚଦଶ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି । ଭରତର ସର୍ବମୋଟ ଭୂମିରୁ ପଞ୍ଜୀର ମାତ୍ର ୨ ୧/୨ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକାର କରି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଜୀର ଭରତର କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଗୁଡ଼ିଦାର ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ । ପଞ୍ଜୀରର ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ଭୂମିରେ ୨୪୬୨ କିଲୋଗ୍ରାମ ଗହମ, ୨୫୫୩ କେ.ଡି. ଧାନ ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ । ଭରତରେ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ଭୂମିରେ ହାରାହାରି ୧୪୦୯ କେ.ଡି. ଗହମ ଓ ୧୨୪୬ କେ.ଡି. ଧାନ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥାଏ ।

ସର୍ବାଧିକ ସାବୁନ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଦେଶ

ପୃଥିବୀରେ ଭରତ ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣ ସାବୁନ ଉତ୍ପାଦନ କରେ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଭରତରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ସାବୁନର ପରିମାଣ-୮୫୦,୦୦୦ ଟନ । ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତିବର୍ଷ ସର୍ବନିମ୍ନ ୧.୪ କେ.ଡି ସାବୁନ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଆନ୍ତି ।

ସିନ୍ଧୁ ଉପତ୍ୟକାର ପାଣ୍ଡୁଲିପି

ଭୂଷର ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଦାବା କରନ୍ତି ଯିହୁ ଉପତ୍ୟକାରୁ ମିଳିଥିବା ଦ୍ରାବିଡ଼ ଋଷାର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ତାମିଲ, ମାଲୟାଲମ ଓ କାନାଡା ଋଷା ସହିତ ସମାନ । ସେମାନେ କୁହନ୍ତି ଯିହୁ ଉପତ୍ୟକାରୁ ମିଳିଥିବା ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବାହାରୁ ଅଣାଯାଇ ନଥିଲା ।

କର୍ମ ନିୟୁକ୍ତି

ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଗତ ୩୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୩୦୦ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏଣୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସରକାର ଜାତୀୟ ଆୟର ୧୬୩ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି । ଗୁଜିରି ପାଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ।

ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଲିପି

ମହାଶୁରର ଚିତ୍ର ସୁଲତାନ (୧୭୫୩-୧୭୯୯) ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରି

ଥିଲେ, ତାଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସମାନ । ଏଣୁ ଦୀର୍ଘ ୧୭ ବର୍ଷ ୫ ମାସ ଧରି ସେ ସେହି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପୃଥିବୀରେ ଜୀବନ

ରୋଡେସିୟାର କେତେକ ପାହାଡ଼ର ପ୍ରସ୍ତର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି ୨.୨ ବିଲିୟନ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପୃଥିବୀରେ ଜୀବନର ପରା ଥିଲା ।

ବିନା ସୁଧରେ ବୁଣ

ଦୁନାଇଟେଡ଼ ଆରବ ଏମିରେଟରେ 'ଇସଲାମିକ ବ୍ୟାଙ୍କ' ନାମରେ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖୋଲିଯାଇଛି । ପବିତ୍ର କୁରାନର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏ ବ୍ୟାଙ୍କ ଧାର ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ସୁଧ ନିଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଏ ବ୍ୟାଙ୍କର ମୁଲ୍ୟନ ୧୨.୫ ନିୟୁତ ଆମେରିକୀୟ ଡଲର ।

ଆଦିବାସୀ ଛତା

ଫ୍ରେଞ୍ଚ ଆଫ୍ରିକାର ଓରସ ଆଦିବାସୀମାନେ ଏକପ୍ରକାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଛତା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଏମାନେ ନିଜ ଘରର ଛଣ ନିର୍ମିତ ଛାତକୁ ଛତାରୁପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ।

ସମ୍ବାଦ ସରକରଣରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର

ସମ୍ବାଦ ଏଡେନ୍ସି ଓ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନେ ଆମ୍ଭାଲଲ ସାରଗଲ ଏଣ୍ଡର ପ୍ରାଇଭେ ଦ୍ୱାରା ଆବିଷ୍କୃତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାର କରି ସମ୍ବାଦନା କାର୍ଯ୍ୟ ସରଳିତ କରି ପାରିବେ । ଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଟେଲିଭିଜନ ସ୍କାନରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ନୂତନ କଥା ମଧ୍ୟ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥାଏ ।

ପୃଥିବୀର ସାତାନତମ ବୃକ୍ଷ

ବ୍ରିଷିଲ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୋନ ପାଇନ ପୃଥିବୀର ସାତାନତମ ବୃକ୍ଷ । କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିୟାର ହ୍ଯାଲଟ ମାଉଣ୍ଟେନରେ ଏ ଗଛ ପ୍ରକୃତ ପରିମାଣରେ ଜନ୍ମିଥାଏ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଗଛର ବୟସ ୪,୬୦୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ।

ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଏସାର ଲୁଇନ

ସୋଭିଏଟ ୟୁନିୟନର ସରକାରୀ ଏସାର ଲୁଇନ ଏରେସ୍ଟୋଟ ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ବିମାନ ସେବା । ଏଥିରେ ୧୩୦୦ ବିମାନ ୯୦୦,୦୦୦ ଜିଲ୍ଲେ ମିଟରରୁ ଅଧିକ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି । ଏ ବିମାନ ସେବାର କର୍ମସାଧୀ ସଂଖ୍ୟା-୪୦୦,୦୦୦ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଥିରେ ୬୨ଟି ଦେଶର ୧୦୦ ନିୟୁତ ଯାତ୍ରା ଯାତ୍ରା କରିଥାଆନ୍ତି ।

ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ବହି

ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦର ଦୁନନରେ ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ବହି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ଏ ବହିରେ ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀର ନାମ 'The little Red Elf' ଉଲ୍ଲିଖିତ-ପି-ଉଡ଼ ଏହାର ଲେଖକ । ଏ ବହିର ଉଚ୍ଚ ୬ ଫୁଟ ୬ ଇଞ୍ଚ । ବହି ଖୋଲିଲେ ଏହା ଦଶ ଫୁଟ ଚଉଡ଼ା ହୋଇଥାଏ ।

ପୃଥିବୀର ଦୀର୍ଘତମ ରେଳ ଯୋଗ

ଆମେରିକାର ଲୁଇସିଆନାର ମେଟେରୋପୋଲିଟାନ୍ ହୁଏ-ପି-ଲଙ୍କବ୍ରିଡ୍ ପୃଥିବୀର ଦୀର୍ଘତମ ରେଳ ଯୋଗ । ୧୯୩୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

ଭରତୀୟ ନାମାଂଶର ଖାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ

ଆମେରିକାର ନାଗରିକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟର ୧୬.୮ ପ୍ରତିଶତ ଖାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି । ଲଟିନ ଆମେରିକାର ଲୋକେ ନିଜ ଆୟର ୬୪ ପ୍ରତିଶତ ଓ ଭରତୀୟ ମାନେ ନିଜ ଆୟର ୮୪ ପ୍ରତିଶତ ଖାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି ।

୨୦୦୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ସୁଦ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ୨୦୦୦ ଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବାପାଇଁ ୭୦୦,୦୦୦ ନିୟୁତ ଡଲର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ବିକାସ-ଶୀଳ ଦେଶକୁ ଯିବ । ବିକାସଶୀଳ ଦେଶପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୩୨.୦୦୦ ନିୟୁତ ଡଲର ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀରେ ଅସନ୍ନତ ଉତ୍ପାଦନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିବା ଧନର ଏହା ଏକ ଦଶମାଂଶ ।

ପୃଥିବୀରେ ଋଷ କମି

ପୃଥିବୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଋଷ ତମିର ପରିମାଣ ୧୪୦୦ ନିୟୁତ ହେକ୍ଟର । ଏହା ୨୩୦୦ ନିୟୁତ ହେକ୍ଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପାରିବ । ଋଷ ନ ହୋଇଥିବା ଋଷୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାଂଶ ଭୂମି ଆଫ୍ରିକା ଓ ଲଟିନ ଆମେରିକାରେ ଅଛି ।

ବିଦେଶୀ ଯାତ୍ରା ଡାକ୍ତର ଓ ନର୍ସ

ପୃଥିବୀରେ ଭରତରୁ ସର୍ବାଧିକ ଡାକ୍ତର ଓ ନର୍ସ ବିଦେଶକୁ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି । ଭରତର ପ୍ରାୟ ୧୫,୦୦୦, ଏମ-ଡ଼ କରିଥିବା ଡାକ୍ତର ବିଦେଶରେ ଅଛନ୍ତି । ଭରତରେ ପ୍ରାୟ ମୋଟ ଡାକ୍ତର ସଂଖ୍ୟାର ଏହା ୧୩ ପ୍ରତିଶତ ।

ନାଗଦଳ ସ୍ବୟଂ ଗ୍ୟାସ

ମଣିଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାପାଇଁ ସ୍ବୟଂ ଗ୍ୟାସ ତିଆରି କରାଯାଇଛି । ଆମେରିକାର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ସ୍ବୟଂ ଗ୍ୟାସ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାପାଇଁ ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର

ପ୍ରକାରର ଗୋଳା ଡିଆରି କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ଆର୍ତ୍ତଲଗ୍ନା କମାଣ୍ଡରୁ ନିଷେପ କରାଯିବ । ଦୁଇଟି ଅଣମାରମ୍ଭକ ରସାୟନିକ ତତ୍ତ୍ୱ ଏକ ପରଦା ଦ୍ୱାରା ଏ ଗୋଳା ମଧ୍ୟରେ ପୃଥକ ଭାବରେ ରଖାଯାଇଛି । ଗୋଳା ନିଷେପ କରାଗଲେ ବିସ୍ଫୋରଣର ଧକ୍କା ଫଳରେ ଏ ପରଦା ଫାଟିଯିବ ଓ ଏ ଦୁଇଟି ରସାୟନ ମିଳିତ ହୋଇ ମାରମ୍ଭକ ହୋଇଉଠିବ । ଏହା ପ୍ରତିମିନିଟରେ ଏକ କ୍ୟୁବିକ ମିଟରରେ ୧୦ ମିଲିଗ୍ରାମ ରସାୟନିକ ଛାଡ଼ ମୁଦୁ୍ୟ ଚାଣ୍ଡର ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

ଟିକ୍-ସେବ୍ ଓ କାଲକୁଲେଟର

ଭାରତରେ ଟେଲିଭିଜନ ଉପାଦାନ ୧୯୬୮ ମସିହାରେ ୨୨୦,୦୦୦ ଥିଲା । ୧୯୭୯ ମସିହାରେ ଏହା ୩,୧୧,୦୦୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ଭାରତରେ ୧,୫୦,୦୦୦ ଇଲେକଟ୍ରନିକ୍ କାଲକୁଲେଟର ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୭୯ ମସିହାରେ ଏ ସଂଖ୍ୟା ୧,୨୭,୦୦୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ।

ମଣିଷ ଓ କୁକୁରର କଙ୍କାଳ

ମଣିଷ ଓ କୁକୁରର କଙ୍କାଳ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ଏହା ସ୍ତନ୍ୟପାୟୀ ଜୀବଜଗତର ଏକ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ । କୁକୁରର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ଦ୍ରୁତ ବୌଦ୍ଧିବାପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ । ମାଛର ଗତି ଦ୍ରୁତ କରିବାପାଇଁ ତାର ଡେଶା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ସାପର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବହୁ ପକ୍ଷର ହାଡ଼ ରହିଛି ।

ଦୋଳାୟନାନ ହିମଖଣ୍ଡ

ପ୍ରାକୃତିକ ନିର୍ଜୀବ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ହିମଖଣ୍ଡ ଆପେ ଆପେ ଆଗକୁ ଓ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ପେଟ୍ରୋଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ

ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଜାତ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଘଷା ତେଲ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ମୁଲ୍ୟବାନ । ଆମେରିକାରେ ଏ ତେଲର ଏକ ଗ୍ୟାଲନର ମୁଲ୍ୟ ୮୦୦ ଡଲର ।

କାପର କାଷଳ ପକ୍ଷୀ

କାପର କାଷଳ ପକ୍ଷୀକୁ ଶିକାରୀମାନେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମୟରେ ଧରି-ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ଖାଉଥିବା ସମୟରେ ତାକୁ ଧରିବା ସହଜ ।

ଅଦ୍ଭୁତ ସାର୍ପନା

ହିମାଳୟ ପର୍ବତଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦେଶ ଭୂଗାନରେ ବହୁ ଶିଳ୍ପ

ପରମ୍ପରା ରହିଛି । ସେଠାରେ ବହୁ ଅଦ୍ଭୁତ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଚିତ୍ରବତୀୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଚକ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ମୁଷା ବନ୍ଧାହୋଇଥାଏ । ମୁଷା ପ୍ରାର୍ଥନା ଚକ୍ରକୁ ଗୋଟିଏ ଥର ଘୁରାଇଲେ ଗୋଟିଏଥର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶେଷହୁଏ ।

ବ୍ରିଟିଶ୍ କାର୍ତ୍ତରୂପେ ପଦ୍ମ

ଭାରତର କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ‘ଭନି’ ନାମକ ବୃକ୍ଷର ପତ୍ରକୁ ବ୍ରିଟିଶ୍ କାର୍ତ୍ତରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଜାପାନରେ ଅପରାଧୀ ଦଳ

ଜାପାନରେ ଜଣେ ଅପରାଧୀ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ବେତନର ଉଦ୍‌ଗୁଣ ଉପାର୍ଜନ କରିଥାଏ । ଏ ପ୍ରକାର ଅପରାଧୀ ଦଳର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବର୍ଷକୁ ୧୫୦,୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଉପାର୍ଜନ କରନ୍ତି । ଜାପାନରେ ଏବେ ୨୫୦୦ ସକ୍ରିୟ ଅପରାଧୀ ଦଳ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ଅପରାଧୀଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୧୩୦,୦୦୦ । ଏମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ମୋଟ ଆୟ ୫୦୦୦ ନିୟୁତ ପାଉଣ୍ଡ ।

ଗ୍ରାମ ଓ ନାମ

ଇସ୍ରାୟଲରେ ମାଗଡାଲ ନାମରେ ଛୋଟ ଗ୍ରାମଟିଏ ଅଛି । ଇସ୍ରାୟଲର ପ୍ରାୟ ଯାତ ନିୟୁତ ମହିଳା ଏହି ଗ୍ରାମର ନାମ ଧାରଣ କରନ୍ତି—ଯଥା—ମାଗଡାଲେନ, ମାଡେଲିନ, ମାଟିଲିନ ମାରଲିନ ଇତ୍ୟାଦି । କୁହାଯାଏ ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଏ ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ପଦଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ ।

ଭାରତର ଔଷଧ ବୃକ୍ଷ

ବୁର୍ବେଡ଼ ପୁରରେ ଅର୍ଥାତ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୧୫୦୦ରେ ଔଷଧ ବୃକ୍ଷମୂଳ ଗଛର ପତ୍ର ଓ ଚେର ପ୍ରଭୃତି ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ଭାରତରେ ୧୫୦୦ରୁ ୨୦୦୦ ପ୍ରକାର ଗଛର ଔଷଧୀୟ ବୁକ୍ଷ ରହିଛି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ପ୍ରକାର ୧୫୦୦ ଗଛ ଚିହ୍ନାଗଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୧୦୦ ପ୍ରକାର ଗଛ ରୋଗ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ।

ସ୍ରାବଦଶ

ପୃଥିବୀର ୧୮ଟି ଦେଶରୁ ସ୍ରାବଦଶ ଉଠିଗଲାଣି । ଅନ୍ୟ ଆଠଟି ଦେଶ—ଜେନମାର୍କ, ଇଟାଲୀ, ନେଦରଲ୍ୟାଣ୍ଡସ୍, ନରୱେ ଓ ସୁଇଡେନଲ୍ୟାଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି କେବଳ ମୁଦକାଳୀନ କେତେକ ଅପରାଧପାଇଁ ସ୍ରାବଦଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ରଖିଛନ୍ତି । କାନାଡାରେ ଦେଶଦ୍ରୋହ ନିମନ୍ତେ କେବଳ ସ୍ରାବଦଶ ଦିଆଯାଏ । ସିଡେଲେସ୍ (ଭାରତ ମହାସାଗରୀୟ

ଦ୍ଵାପପୁଞ୍ଜ) ଓ ନିଉଜିଲ୍ୟାଣ୍ଡରେ କେବଳ ଦେଶର ନିରାପତ୍ତା ବିପନ୍ନକାରୀକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ ।

ବିଷାକ୍ତ ନଦୀଜଳ

ଥରେ ଭୟଙ୍କର ବିଷ ହାଇଡ୍ରୋ-ସାୟାନିକ ମିଶ୍ରିତ ଏକ ଟନ ତରଳ ଜାପାନର ନାଇର ନଦୀ ଜଳରେ ମିଶିଯାଇଥିଲା । ଏ ବିଷ ୫୦୦,୦୦୦ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରାଣ ବିନାଶ କରିପାରିବ । ଗୋକିଓ ସହରର ଲୋକେ ଏ ନଦୀ ଜଳଦ୍ଵାରା ନିଜର ଚିନି-ଚଉଁଆଁ ଓ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣକରି ଥାଆନ୍ତି । ଗୋଟିଏ କାରଖାନାର ସେସ୍ ଟ୍ୟାଙ୍କର ହୋଇ ଖୋଲିଦିବା ଫଳରେ ଏ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ।

ପୃଥିବୀର ସର୍ବାଧିକ କୋକେନ ଜବତ

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାର କଲମ୍ବିୟାନ୍ସିତ ବାଗୋଟାର ପୋଲିସ ଥରେ ୬୦୦ କେଜି କୋକେନ ଜବତ କରିଥିଲେ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ନିୟୁତ ଡଲରରୁ ଅଧିକ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୃଥିବୀରେ ଏତେ ବିପୁଳ ପରିମାଣ କୋକେନ ଆଉ ଜବତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଅଦଭୁତ ମାଛ

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାର ଆମେଜନ ନଦୀରେ ଥେଡ୍‌ଟିନ ନାମକ ଏକ-ଜାତୀୟ ମାଛ ବାସକରେ । ପାଣି ଉପରକୁ ଝୁଲିପଡ଼ିବା ପତ୍ର ଉପରେ ଏ ମାଛ ଅଛାଦିଏ ।

ବିରଟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୀପ

କାର୍ଡିଫ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ କଲେଜର ଦଳେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏକ ୩୦୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟର ବିରଟ ପୂର୍ଣ୍ଣଦୀପ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କିରଣକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିପାରିବ ।

ସୋରେକ

ରୁଷ ଦେଶର ଶବ୍ଦ 'ସୋରେକ'ର ଅର୍ଥ '୪୦' ଏବଂ ଗୋଟିଏ କୁର୍ତ୍ତା । ପ୍ରାଚୀନ ରୁଷର ଲୋକେ ୪୦ଟି ପଶୁ ଚର୍ମରେ ଗୋଟିଏ କୁର୍ତ୍ତା ସିଲାଇକରି ପିନ୍ଧୁଥିଲେ ।

ରକ୍ତଗ୍ରାସ ଉପରେ ତାନର ବଢ଼ି

ତାନର ୧୨୪୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦର ଏକ ପୁସ୍ତକରେ ମାନବ ରକ୍ତଗ୍ରାସ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ; କିନ୍ତୁ ନ୍ୟୁୟାର୍କର ରକ୍ତଫେଲର ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟରେ ରକ୍ତଗ୍ରାସର ପ୍ରତି କେବଳ ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ।

ପୃଥିବୀର ଆଚାନତମ ଡାହାକ

୧୯୪୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଫ୍ରାନ୍ସ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ‘ମେରାସେଟ’ ନାମକ ଏକ ପୁରତାତ୍ତ୍ୱ ବିଦ୍ୱାଙ୍କ ଥିଲେ । ଏଥିରେଥିବା ସାତ ଶହ ନାବିକ ଓ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ଏ ଡାହାକଟିକୁ ଏବେ ପାଣିଭିତରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି । ଏହା ପୃଥିବୀର ପ୍ରାଚୀନତମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡାହାକ । ଏଥିରେଥିବା ସୈନିକମାନେ ଗୋଟିଏ ଭୁଲି ଚଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ଡାହାକ ଦକ୍ଷିଣ ଇଂଲଣ୍ଡ ବନ୍ଦରରେ ବୁଡ଼ିଯାଇଥିଲା ।

ପାପଣନ୍ୟ ଗ୍ରାମ

ରୁଡୁରଟ ରାଜ୍ୟର କୁନାରଟ ଜିଲ୍ଲାର ନରିୟା ଖୋଡ଼ୟାର ନାମକ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ପ୍ରେମାନଙ୍କର ନୈତିକତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ଷାକରି ଆସିଛନ୍ତି । ଏ ଗ୍ରାମରେ ହୋଟେଲ, ବିଡ଼ କିମ୍ବା ପିଗାରେଟ ଦୋକାନ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ମଦ, ଆଇସକ୍ରୀମ କିମ୍ବା ସେ ପ୍ରକାର କୌଣସି ଜିନିଷ ମିଳେ ନାହିଁ ।

କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆର ପର

ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆର ପରର ସଂଖ୍ୟା—୮୦୦୦ ।

ମୁସଲମାନ ନିର୍ମିତ ଶିବମନ୍ଦିର

ରତ୍ନସ୍ଥାନସ୍ଥିତ ଉଦୟପୁର ଜିଲ୍ଲାର ରେଲମାଗ୍ରା ସହରରେ ହୁସେନ-ରାଇ ଶେର ନାମକ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ୬୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ଶିବମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଇଛନ୍ତି । ସେ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବିଭାଗର ଜଣେ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଇଞ୍ଜିନିୟର । ସେ ନିଜର ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଏ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତର କାନାଡ଼ା ଓ ଯୁନାଇଟେଡ଼ କିଙ୍ଗଡମ

କଣ୍ଟାଚେର ଉତ୍ତର କାନାଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଆଲୋଲ ଟାଉନ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ସେକ୍ରେଟେରୀଙ୍କ ପାଖକୁ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର ଲେଖିଥିଲେ । ଏ ପତ୍ର ସିଧା ଇଂଲଣ୍ଡ ଯାହାକରି ଦୀର୍ଘ ଦଶମାସ ପରେ ଫେରିଆସିଲା । ପୂର୍ବେ ଉତ୍ତର କାନାଡ଼ାର ନାମ ପୂର୍ବେ ‘ନର୍ଥ କାନାଡ଼ା’ ଥିଲା । ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ନାମ ଇଉ କେ. (ପୋଷ୍ଟାଲ ସର୍କଲରେ), ଲଫାଫା ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣାରେ ଲେଖାଥିଲା—‘ଆଲୋଲ-ଇଉ.କେ ।

ହାଇଡ୍ରୋଜନ ବଳିତ କର

ରୁଷର ଖାରଖୋଉସ୍ଥିତ ଯୁକ୍ତେନିୟନ ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀର ଗୋଟିଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦଳ ଏକପ୍ରକାର କାରର ଡ଼ାହାଲ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ କାରୋନିକ

ଅକ୍ସାଇଡ ବାହାରିବ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ସ୍ବଳ ପରିମାଣ ନାଇଟ୍ରୋଜନ ଅକ୍ସାଇଡ ବାହାରିବ । ଏଥିରେ କୌଣସି ପୋତା ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ତଳାୟ ଅଂଶ । ୬୫୦ କିଲୋମିଟାର ଘୁଲିବାପାଇଁ ଏ କାରରେ କେବଳ ୨.୪୪ କିଲୋଗ୍ରାମ ହାଇଡ୍ରୋଜନ ଆବଶ୍ୟକ ଗ୍ୟାସୋଡନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୁଳନାରେ ଏହା ବହୁତ କମ ।

ପଣ୍ୟ ପୋକ ଓ ଘୃତା

ଗୋଟିଏ ପଣ୍ୟ ପୋକ ୧୦୦୦ ମିଟର ପଣ୍ୟ ପ୍ରତା ଉତ୍ପାଦନ କରେ ।

ଇୟର ରିଙ୍ଗ୍

କେନିୟାର କେତେକ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୁମାରୀମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ପୋତା ନୂଆ ଧରଣର ଇୟର ରିଙ୍ଗ ପିନ୍ଧନ୍ତି ।

ସାର୍କ ମାଛର ଦନ୍ତ

ସାର୍କ ମାଛ ପାଟିରେ ବାର ଧାଡ଼ ଦାନ୍ତ ଅଛି ।

କାତିସଙ୍ଗ ପାଣିକୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ

କାତିସଙ୍ଗର ପ୍ରତିବର୍ଷର ବଜେଟର ଏକ-ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅର୍ଥ ଆମେରିକା ଦେଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରୁଷ ୧୧.୩୩ ପ୍ରତିଶତ, ଜାପାନ—୮.୬୬ ପ୍ରତିଶତ, ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ୬.୨୪ ପ୍ରତିଶତ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ଚୀନ ଓ ବ୍ରିଟେନ ୫ ପ୍ରତିଶତ କରି ଦିଅନ୍ତି ।

ଧୁମ୍ରପାନ ବନ୍ଦ ନିମନ୍ତେ ଫିଲ

‘ଟାବେକ୍ସ’ ନାମକ ଫିଲ୍ ଧୁମ୍ରପାନ ଅଭ୍ୟାସ ଛୁଡାଇବାରେ ସହାୟକ । ସୋଫିୟାର ଦୁଇଟି ଗବେଷଣାଗାର ଏ ଫିଲର ଉପଯୋଗ ଦ୍ବାରା ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ଧୁମ୍ର-ପାୟାଙ୍କର ଧୁମ୍ରପାନ ଅଭ୍ୟାସ ଛୁଡାଇ ପାରିଥିଲେ ।

ଆମ୍ବର ମହଙ୍ଗ

ସ୍ରୋଟିନ, ବନଜାଇଷାଲିନ ଓ କାର୍ବୋ-ହାଇଡ୍ରୋଟର ମିଶ୍ରଣ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ଔଷଧ ଡିଆରି କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହା ଆମ୍ବରୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ପାରୁଛି । ଆମ୍ବରେ ୨୦ରୁ ୨୫ ପ୍ରତିଶତ ଖାଦ୍ୟସାର ଥାଏ ।

ସର୍ବସାଧାରଣ ଚଶମା

ବ୍ରିଟିଶ ମ୍ୟୁଜିୟମରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଥିବା ‘ଆଣ୍ଟିଗ୍ରେୟାର ଗ୍ରାସେସ’ ପୃଥିବୀର ପର୍ବସାଧାରଣ ଚଶମା । ପୁରୀ ତତ୍ତ୍ବବିଦମାନେ ଏ ଚଶମା—ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଇଟିସ୍ବର ରଜା ଗୁରାନ ଖାମେନଙ୍କର କବରରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହିଳା

ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଉଛି । ୧୯୧୧ ମସିହାରେ ପ୍ରତି ୧୦୦୦ ପୁରୁଷଙ୍କ ତୁଳନାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା—୫୨୫ । ୧୯୫୧ ମସିହାରେ ଏହା ୪୦୮କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଲା, କିନ୍ତୁ ଗତ ଦୁଇ ଦଶକ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ୨୧୦କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ସାଗର ଜଳରୁ ବିଦ୍ୟୁତଶକ୍ତି

ହାୱାଇ ଦ୍ୱୀପର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଯୁକ୍ତ ଜଳରୁ ୫୦,୦୦୦ ଷାଟ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ଆମେରିକା ଦ୍ୱାର ଗୋଟିଏ ଟର୍ବାଇନ ଉଲିତ କେନେରେଟର ଏ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ସାଗର ଜଳକୁ ଜାଳେଣିରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରି ଆମେରିକାକୁ ସଂପ୍ରଦାନିତ ଓ ଉପାନିତ କରାଯାଇ ପାରୁଛି ।

ଭିକ୍ଷୁକର ସମତ

ଲଣ୍ଡନର ୬୮ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ଭିକ୍ଷୁକ ଉଇଲିୟମ ଲୁଇସ ପ୍ରତିଦିନ ଲଣ୍ଡନର ରସ୍ତା ପାରର ଅଳିଆଗଦା ଖୋଜି ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି । ସେ ମଲବେଳକୁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତମ ପାଇଁ ୩୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖିପାଇଥିଲେ ।

ନିର୍ବାଚନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ

୧୯୫୨ ମସିହାରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରାନ୍ତ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ହୋଇଥିଲା । ଏ ନିର୍ବାଚନରେ ସରକାରଙ୍କର ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା—୧୦.୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କା । ଏ ନିର୍ବାଚନ କେବଳ ଲୋକ ସଭା ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୫୨ ମସିହାର ନିର୍ବାଚନରେ ୫.୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ୧୯୬୨ ମସିହାରେ ୭.୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା, ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ୧୦.୯୫ କୋଟି ଟଙ୍କା, ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ୧୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରନରେ ୧୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ୧୯୮୦ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ପୂର୍ବ ନିର୍ବାଚନ ହେଲା ସେଥିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ୫୨.୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ।

କନ୍ୟାକୁମାରୀର କାଳି

ତାମିଲନାଡୁ ଉପକୂଳରେ ଥିବା କନ୍ୟାକୁମାରୀ ନିକଟରେ ସୁସୁଦୂର ବେଳା ଭୂମିରେ ସାତ ରଙ୍ଗର ବାଲି ମିଳେ; ଯଥା—ଝଲଝିତ, ବାଦାମୀ, ପାତ, ଗୋପ୍ୟ ରଙ୍ଗ, ନାରଙ୍ଗୀ, ନାଳ ଓ ବାଇଗଣୀ । ଏହା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ତୀର୍ଥ ସ୍ଥଳ । ଲୋକ-କଥା ଅନୁସାରେ ଏଠାରେ ଦେବଦେବୀ ମହାଦେବ ଓ ଦେବୀ କୁମାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁ ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ ଦେବତାମାନେ ଏହି ବିବାହ ସମୟରେ ବନ କନ୍ୟାଙ୍କ

ଉପରେ ସାତ ରଙ୍ଗର ଚକ୍ରକୁ ବୁଝି କରିଥିଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ଏଠାରେ ସାତ ରଙ୍ଗର ବାଲି ଦେଖାଯାଏ ।

ଦୁଇ ହାତରେ ଲେଖା

ଇଟାଲାସ୍ଥିତ ପାର୍ମାର ଫ୍ରାନ୍ସିସକୋ ମେରିୟା ଗ୍ରାପାଲଡୋ (୧୪୬୪-୧୫୧୫) ବିଶ୍ୱସ୍ତୁତି କରି । ସେ ଏମ ସମୟରେ ଲଟିନ ଭାଷାରେ ଦୁଇଟି ପଦ୍ୟ ରଚନା କରି ପାରୁଥିଲେ । ସେ ଏକ ସମୟରେ ଦୁଇ ହାତରେ ଦୁଇଟିପାକ କରିବା ଲେଖୁଥିଲେ ।

କଠି ଓ ସୁଇଡେନ

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସୁଇଡେନବାସୀ ଋଷ ଏବଂ କଠି ପାନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଏହା ଷଟିକାରକ, ଏଣୁ ଲୋକେ ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ ପାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମତ ହେଉ ନଥିଲେ । ସୁଇଡେନ ରଜା ଦୃତୀୟ ରୁଷାଭ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଋଷ ଓ କଠିର ଷଟିକାରକ ରୂପ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ସେତେବେଳେ ଜେଲରେ ଦୁଇଜଣ ସମଜ ଭ୍ରାତା ଆତ୍ମାବନ କାରଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ଋଷ ଓ କଠିର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ରଜା ରୁଷାଭ ସେ ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କୁ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଋଷ ଏବଂ କଠି ପିଇବାକୁ ଦେଲେ । ଜଣକୁ କଠି ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ଋଷ ଦିଆଗଲା । ଏ ସମଜ ଭ୍ରାତା ବହୁଦିନ ଧରି ବସି ରହିଲେ । ଋଷ ପିଇଥିବା ଭାଇ ୮୩ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଓ କଠି ପିଇଥିବା ଭାଇ ୮୭ ବର୍ଷରେ ଦେହ ତ୍ୟାଗକଲେ । ଏଣୁ ସୁଇଡେନର ଲୋକେ ବୁଝିଲେ ଋଷ ଅପେକ୍ଷା କଠି କମ ଷଟିକାରକ ଓ ସେମାନେ କଠି ପିଇବାରେ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଏକ୍ସପୋଜିଟ କାର୍ତ୍ତ

ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଏକ୍ସପୋଜିଟ କାର୍ତ୍ତ ଆମେରିକାରୁ ଡେହେରାନଟର ବନ୍ଦାଥିବା ଆମେରିକୀୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ତ୍ତର ଲମ୍ବ ଓ ଚଉଡ଼ା ୬୪ ଫୁଟ x ୧୦ ଫୁଟ । ଓଜନ ୫୦ ପାଉଣ୍ଡ । ୨୨୦୦୦ ଲୋକ ଏ କାର୍ତ୍ତରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ ସର୍ବ ବୃହତ୍ ଉପନ୍ୟାସ

ମାଲୟଲମ ଭାଷାର 'ଆସକାଶିକାଲ୍' ଉପନ୍ୟାସ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ ସର୍ବବୃହତ୍ ଉପନ୍ୟାସ । ଏହା ରବିଶଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଏ ଉପନ୍ୟାସର ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ୩,୯୫୮ । ଏ ଉପନ୍ୟାସର ମୂଲ୍ୟ ୨୭୦ ଟଙ୍କା ।

ସର୍ବାଧିକ ବିକ୍ରିୟ ହୋଇଥିବା ବହି

'ଦି କମନସେନ୍ସ ବୁକ ଅଫ ବେବି ଆଣ୍ଡ ଗଲଲଡ୍ କେୟାର' ବହି ତତ୍କାଳୀନ ସୋଭିଏତ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ । ଏ ବହି ପ୍ରଥମେ ୧୯୪୬ ମସିହା ମେ ମାସରେ

ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବହିର ୨୫ ନିୟୁତ କପି ବିକ୍ରୟ ହୋଇ
ଯାଇଛି ।

ବିଶ୍ୱମାନବର ଅବସ୍ଥା

ଅତିକାଳି ପୃଥିବୀର ୪୦୦ କୋଟି ଲୋକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଖାଦ୍ୟ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
୫୦ କୋଟି ବ୍ୟକ୍ତି ଅପୁଷ୍ଟିଭିତ୍ତିତ ରେଗରେ ପୀଡ଼ିତ, ୧୦୦ କୋଟି ଲୋକ ନିର୍ମଳ
ପାନୀୟ ଜଳ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ୮୦ କୋଟି ଲୋକ ନିରକ୍ଷର, ୩୫ କୋଟି ଲୋକ ବେକାର
କିମ୍ବା ବର୍ଷକୁ ଟ ୪୦୦ରୁ କମ୍ ଉପାର୍ଜନ କରନ୍ତି । ୨୫ କୋଟି ଲୋକ ଅପରିଷ୍କାର
ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରନ୍ତି ଓ ୧୬୦ କୋଟି ଲୋକ ମୌଳିକ ଚିକିତ୍ସା ଲଭ
କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅଶୁଳ ଶବ୍ଦଭାଷା ଶୁଆ

ଆମେରିକାର ଫାସିଟଟନ ପଶୁଶାଳାରେ ଗୋଟିଏ ଶୁଆ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଅଶୁଳ
ଭାଷାରେ ଗାଳି ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏ ଶୁଆ କଥା କହିପାରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷୀ-
ମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲା । ଦିନେ ଦୁଇଜଣ ମହିଳା ଶୁଆ ଅଶୁଳ ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ
କରୁଥିବାର ଶୁଣିଲେ ଓ ପଶୁଶାଳା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଭିଯୋଗ କଲେ ।
ଅଧିକାରୀ ଶୁଆଟିକୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରୁ କାଢ଼ିନେଇ ପୃଥକ ରଖିଦେଲେ ।
ଏ ଶୁଆ ପ୍ରଥମେ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ କୁହେ “ଆପଣ ଭଲ ଅଛନ୍ତି ତ ?” ତା’ପରେ ଅଶୁଳ ଶବ୍ଦ
ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ।

ପକ୍ଷୀ ଓ ବିମାନ

ଭରତୀୟ ବିମାନ ବାହିନୀର ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ୧୯୭୭ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ
ମାସ ଓ ୧୯୭୯ ମସିହା ମେ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସହିତ
୨୧୩ ଥର ଧକ୍କା ଖାଇଥିଲା । ଏ ବିମାନଗୁଡ଼ିକୁ ମରମତ କରିବାରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ଉଡ଼ୁଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟିଲା । ୧୯୭୪ ମସିହାରେ
କାନାଡାକୁ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସହିତ ୩୫୨ ଥର ଓ ସେହି ବର୍ଷ ଆମେରିକାର
ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସହିତ ୧୫୦୦ ଥର ଧକ୍କା ଖାଇଥିଲା ।

ସଂଖ୍ୟା ୩-ଶୁଭ

ଆମେରିକାର ଦ୍ରୁତୀୟ ଗଣ୍ଡପତି ଥମାସ ଜେଫରସନ ପିତାମାତାଙ୍କର ଦ୍ରୁତୀୟ ସନ୍ତାନ ।
୩୩ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଶ୍ରଦ୍ଧାସିଦ୍ଧା ଲେଖିଥିଲେ । ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଆମେରିକାର
ଦ୍ରୁତୀୟ ଗଣ୍ଡପତି ରୂପେ ୩ ବର୍ଷ କାମ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଜୀବନର ତିନିଟି ନୀତି
ଥିଲା—ଜୀବନ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଓ ସୁଖର ଈନ୍ଦୁସନ୍ଧାନ । ସେ ୩ଟି କଳାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ—

ଭୟାଂ, ଚିତ୍ର ଓ ସଙ୍ଗୀତ । ସେ ଏହି ବିଷୟକୁ ଘଣ୍ଟା କରୁଥିଲେ—ରାଜତରଫ, ସାମନ୍ତବାଦ ଓ କନ୍ୟା ।

ଚିଠିର ମୂଲ୍ୟ ୫୧୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ

ଜର୍ଜିୟାର ଯେଉଁ ଦିନିକିଆ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମେରିକାର ସ୍ବାଧୀନତା ଘୋଷଣାରେ ସ୍ବାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଟନ ରୁଇନେଟ ଅନ୍ୟତମ । ସେ ଲେଖିଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆମେରିକାରେ ୧୯୨୭ ମସିହାରେ ୫୧୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଡାପାନର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଧରଣର ଗାଡ଼ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ଏ ଗାଡ଼ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସଂଗୃହୀତ ଶକ୍ତିଦ୍ବାରା ଘଣ୍ଟାକୁ ୫୦ କିଲୋମିଟାର ବେଗରେ ଗତି କରୁଛି । ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପଶୁମାନଙ୍କୁ କାର୍ବନ ମନୋକ୍ସାଇଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରି ପେନସିଲ ଆକାରର ବୁକ୍ ତିଆରି କରାଯାଉଛି ।

ପିନ କୁସନ

ସ୍ବାତୀନ କାଳରେ ଯୁଗ୍ମେପର ବୋହେମିଆ ଅଧିବାସୀମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେହରେ ପିନ ଫୋଡ଼ବା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ କିପସା-ମାନଙ୍କର ରଜା ବାଗୋଙ୍କୁ ୧୯୨୮ ମସିହାରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପିନକୁସନ ରୂପେ ସମ୍ମାନିତ କରାଗଲା । ସେ ନିଜ ହାତରେ ୩୧ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୨୦୦ ପିନ ଫୋଡ଼ ରଖିଥିଲେ ।

ଫିଲ୍ମରେ ସର୍ବାଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଲିଓ ଟଲଷ୍ଟୟଙ୍କର 'ସାର ଆଣ୍ଡ ପିୟ' ଫିଲ୍ମ ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ୯୬ ନିୟୁତ ପାଉଣ୍ଡ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଫିଲ୍ମ ନିର୍ମାଣରେ ଏହା ସର୍ବାଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ । ଏ ଫିଲ୍ମ ଚିତ୍ରିତ ଇଣ୍ଡରଭଲ ସହିତ ୬ ଘଣ୍ଟା ୧୩ ମିନିଟ ଧରି ଚାଲେ । ସୈନିକ ଶୈଳି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଫିଲ୍ମରେ ୧୨୦,୦୦୦ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲେ ।

୨୦ ଲକ୍ଷ ଦାନ୍ତ

ରେମନ୍ସିଟ ଡେଣ୍ଡାଲ ହସ୍ତ ପିଟାଲର ବ୍ରତର ଗ୍ଲୋଭନି ବଡ଼ିଷ୍ଟା ଓସ୍ତେନିଗୋ ଦନ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ରୂପେ ସେ ଉପାଡ଼ିଥିବା ୨୦ ଲକ୍ଷ ଦାନ୍ତ ସଂଗ୍ରହକରି ରଖିଥିଲେ । ୧୯୦୪ ମସିହାରେ ଏ ଦାନ୍ତ ଉତ୍ତାରରେ ୨,୦୦୦,୨୪୪ଟି ଦାନ୍ତ ଥିଲା ।

ଆୟୁ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ରୁଷର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ, ତାନା ଡେନସେଫ ଗହର ବେର ସାହାଯ୍ୟରେ

ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଆୟୁର୍ବୃଦ୍ଧି କରିବାପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏ ଗଛର ଆୟୁ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ରୁଣ ଅଛି । ଧଳା ମୁଖ୍ୟଙ୍କର ସ୍ବାଭବିକ ଆୟୁସୀମା ଦିନିବର୍ଷ, କିନ୍ତୁ ଏ ଗଛର ଚେର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟୁସୀମା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଯାଉଛି ।

ପଂଚାଗାରରେ ପାଠକ ନାହାନ୍ତି

ଦିଲ୍ଲୀର ବାହାବଲପୁର ହାଉସରେ ଉତ୍ତରୀୟ ଋଷୀରେ ୨୫,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ବହି ରହିଛି । ଏ ଲକ୍ଷରେରୀ ସରକାରୀ କର୍ମରାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ସକାଳ ୧୦ ଟାରୁ ଅପରାହ୍ନ ୫ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲିଥାଏ , କିନ୍ତୁ ଏ ସମୟରେ ସରକାରୀ କର୍ମରାମାନେ ଅଫିସ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି ।

ଧୂମକେତୁର ଲକ୍ଷ

ହାଲେ ଧୂମକେତୁ ୧୯୧୦ ମସିହାରେ ପୃଥିବୀର ନିକଟତମ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ଲକ୍ଷର ଲମ୍ବ ୨୯ ନିୟୁତ କିଲୋମିଟାର । ୧୯୮୬ ମସିହାରେ ଏ ଧୂମକେତୁ ପୁଣି ଆକାଶରେ ଦେଖାଯିବ ।

ଜାତୀୟ ଆୟ ଓ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଆମେରିକା ସରକାର ଜାତୀୟ ଆୟର ୨୯ ପ୍ରତିଶତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲେ । ଏହା ୩୪ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ବ୍ରିଟେନର ଜାତୀୟ ଆୟରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ୩୪ ପ୍ରତିଶତରୁ ୪୪ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଉତ୍ତର ୨୨ ପ୍ରତିଶତ ଜାତୀୟ ଆୟ ସରକାରୀ କଲର ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବ୍ୟୟ କରାଯାଏ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଓ ବାନରର ରକ୍ତ ସଂରଚନା

ପୃଥିବୀରେ କେବଳ ରେସସ ଜାତୀୟ ବାନରର ରକ୍ତ ସଂରଚନା ମନୁଷ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ।

ଅଲ୍ ବୟସରେ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ

ଇଓପଟର ସମ୍ରାଟ ଟୁଟାନ ଖୁମେନ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ, ଫ୍ରାନ୍ସର ବୀରନାରୀ ଅଫ ଆର୍ଜ ୧୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ, ଇଂଲଣ୍ଡର କବି ଜନ କାର୍ଟର ୨୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ, ଇଂଲଣ୍ଡର କବି ସେଲୀ—୨୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ, ଆମେରିକାର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଅଭିନେତା—ରୁଡଲଫ ଭଲେନଟିକୋ—୩୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ, ରୋମର ସମ୍ରାଟ ନାରୋ ୩୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପରଲୋକ ଗମନ କରିଥିଲେ ।

ହତୀର ଦୀର୍ଘତମ ଦାତ

Hespero loxodon antiquus germanicus ଜାତୀୟ ହତୀର ଦୀର୍ଘତମ ଦାତ ଥିଲା । ଏ ଜାତୀୟ ହତୀ ପୃଥିବୀରେ ୨,୦୦୦,୦୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ବାସ

କରୁଥିଲ । ଏ ତାତାୟ ପୁରୁଷ ହାତୀର ଦାନ୍ତର ଲମ୍ବ ଥିଲା ୧୬ ଫୁଟ ୫ ୧/୨ ଇଞ୍ଚ ।

ନିଗ୍ରୋ ଖେଳାଳିଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ

ଆମେରିକାୟ ନିଗ୍ରୋଖେଳାଳି ଚେସିଓୟେନ୍ସ ୧୯୩୬ ମସିହାରେ ବର୍ଲିନ୍ ଫାଇନାଲରେ ୪ଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପଦକ ହାସଲ କରିଥିଲେ । କ୍ୟାନାଡ଼ର ଭେଗରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁହେଲା ।

ପୃଥିବୀରେ ଉଚ୍ଚତମ ଛୁପ

କର୍ଣ୍ଣାଟକର ସିମୋଗାଠାରୁ ୬୦ କିଲୋମିଟାର ଦୂରରେ ବାସବପଟନମର ଗଞ୍ଜବେହୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ଛୁପ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଏ ଛୁପର ଉଚ୍ଚତା ୧୦୦ ଫୁଟ । ଏହା ପୃଥିବୀର ଉଚ୍ଚତମ ଛୁପ ।

ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ପାଇଁ ପରିଚୟ ପତ୍ର

ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରାନ୍ତସର ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ପରିଚୟ ପତ୍ରର ବୋଧେ ବହନ କରିବାକୁ ପଡେ । ଏବେ ପ୍ରାନ୍ତସର ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପରିଚୟପତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ମେମାନଙ୍କର ଜାତି, ବୟସ, ନାମ, ଲିଙ୍ଗ ଅ ମୂଲ୍ୟ ଲେଖା ରହିବ ।

ସର୍ବ ସିକ ମାଗମୁକ ସାଣୀ

ସିତନାସ୍ତିତ ମାକ୍ସାବା ଚିଶ୍ୱିଦ୍ୟାଳୟର ରସାୟନବିଦ ମେଲଭିନ ହାଉଡେନ ସ୍ୱକାଶ କରିଛନ୍ତି—ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟାର ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ଏକସ୍ୱକାର ରଜ୍ଜୀନ ଦେଖାଯୁକ୍ତ ଛୋଟ ଅକ୍ସୋପସ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ଏମାନେ ପୃଥିବୀର ସର୍ବାଧିକ ମାଗମୁକ ସାଣୀ । ଏ ଅକ୍ସୋପସର ଲମ୍ବ ୧୦ ସେଣ୍ଟିମିଟାର । ଏ ଅକ୍ସୋପସ ଦେହରେ ଏତେ ଟାକ୍ସିନ ଅଛି ଯେ, ଏହା ଦଶଜଣଙ୍କୁ ଏକ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ପୁରକୁ ପଠାଇ ଦେଇ ପାରିବ । ସେ ଏହାକୁ ଆଣ୍ଟିଟୋଟ ଟିଆରି କରିବା ପାଇଁ ଅକ୍ସୋପସ ଟାକ୍ସିନ ଉପରେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଚଳାଇଛନ୍ତି । ୧୯୬୯ ମସିହାରେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟାର ଜଣେ ଯୁବକ ସୈନିକ ଏହିଭଳି ଗୋଟିଏ ଅକ୍ସୋପସ ହାତରେ ଉଠାଇ ନେଲେ । ଅକ୍ସୋପସଟି ତାଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ିଦେବାର ଏକ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ।

ସଥାନ ହୃଦୟ ସଚିରେପଣ

ସୁଫେସର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ-ଏନ-ବାନାର୍ଡଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ୨୦ ଜଣ ଡାକ୍ତର ୫୫ ବର୍ଷ

ବୟସ ଲୁହସ ସାଧକାନୟୀଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରଥମ ହୃଦୟ ପ୍ରତିରେପଣ ଅସୋପରଣ କରି-
ଥିଲେ । ଏହି ହୃଦୟ ପ୍ରତିରେପଣ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାସ୍ଥିତ କେପଟାଉନର ଗୁଡ଼ ଚିତ୍ତର
ହସପିଟାଲରେ କରଯାଇଥିଲା । ଏ ପ୍ରତିରେପଣ ୧୯୬୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ
୩ ତାରିଖରେ କରଯାଇଥିଲା ଓ ଏଥିନିମନ୍ତେ ଦୀର୍ଘ ପାଞ୍ଚଦିନ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା ।
ମିସ ଡେବିଡ୍ ଆନ ତାରଭେଲ ନାମ୍ନା ଜଣେ ଉତ୍ତମହିଳା ଏ ହୃଦୟ ଦାନ କରିଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ସେହିବର୍ଷ ଡିସେମ୍ବର ୨୧ ତାରିଖରେ ଲୁହସଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ।

ଅଟୋମୋବାଇଲ ଦ୍ଵାରା ମୃତ୍ୟୁ

ଅଟୋମୋବାଇଲ ଆବିଷ୍କୃତ ହେବାଦ୍ଵାରା ତଦତନିତ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୨୫ ନିୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତି ଗ୍ରାଣ ହେଇଛନ୍ତି । ଏହି ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମୁହଁରେ ମରିଥିବା
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ଅଧିକ ।

ଜିପ୍ସୀମାନେ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଥିଲେ ?

ମୁରେପର ବହୁଦେଶରେ ଜିପ୍ସୀ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ଏମାନେ ଯାଯାବର । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ
ଶତାବ୍ଦୀରେ ଜିପ୍ସୀ ପ୍ରଥମେ ମୁରେପରେ ଦେଖାଗଲେ । ଜିପ୍ସୀମାନେ କେଉଁଠାରୁ
ଆସିଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମତ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ । ଇଂରେଜ ଓ
ସ୍ଵାମିଧାର୍ମମାନଙ୍କ ମତରେ ଏମାନେ ଇଜିପ୍ଟରୁ ଆସିଥିଲେ । ଏଣୁ ‘ଜିପ୍ସୀ’ ଓ
‘ଗିଟାନୋ’ ଏ ଦୁଇଟି ଇଜିପ୍ଟର ଶବ୍ଦ ଜିପ୍ସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଫ୍ରେଞ୍ଚି-
ମାନେ ଜିପ୍ସୀମାନଙ୍କୁ ‘ବୋହେମିଆନ୍ସ’ କୁହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଜିପ୍ସୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି
ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଭାରତରୁ ଆସିଥିଲେ । ବିଶ୍ଵାସ
କରଯାଏ ଅପର ଇଣ୍ଡିଆରେ ତୋମ୍ବା ଏମାନଙ୍କର ପୂର୍ବପୁରୁଷ । ମୁରେପରେ ବାସ
କରୁଥିବା ଜିପ୍ସୀମାନଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀ ଜଣାଯାଏ ଯେମାନେ ଦୀର୍ଘ ଦିନଧରି ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ
ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ବାସ କରିଥିଲେ ।

ଲେକେ ମୁର୍ଜାହୋଇ ଯାଆନ୍ତି କି ହକି ?

ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ରକ୍ତ ଯୋଗାଣ କମିଗଲେ ହୃଦୟର କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଦୁର୍ବଳ
ହୋଇଯାଏ । ଏହି କାରଣରୁ ଲେକେ ମୁର୍ଜାହୋଇ ଯାଆନ୍ତି, ଇଚ୍ଛା ଭବ ପ୍ରବଣତା,
ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଉଷ୍ଣ ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ମାଂସପେଶୀର ନମନାୟତା
ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ସେବକ, ଅତ୍ୟଧିକ ଧୂମ୍ରପାନ ଓ ଋପ, ଶାରୀରିକ ଦୁର୍ବଳତା ଏହାର
କାରଣ । ରକ୍ତହୀନତା ଶ୍ଵେତୁଥିବା ରେଣୁ ବାରମ୍ବାର ମୁର୍ଜା ହୋଇପିବାର
ଦେଖାଯାଏ ।

ନଅ ଲକ୍ଷ ତିନି

ବିଶ୍ୱାଦ ବେପ୍ ବଲ ଖେଳାଳି ହେନେରୀ ଆରନ ୧୯୭୪ ମସିହାରେ ୯୦୦, ୦୦୦ ଟି ପାଇଥିଲେ । ସେ ବର୍ଷ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବେସବଳାରା ନାଷ୍ଟିକ ଏଡେମ୍‌ଖ୍ୟକ ଟି ପାଇ ନଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚତମ କିର୍ତ୍ତୀକ୍ଷମ

ଆମେରିକାନ୍ସିଟ ମିସୋରୀର ସେଣ୍ଟଲୁଇସ ସହରରେ ଥିବା ସ୍ଟେନଲେସ ଷ୍ଟିଲ ନିର୍ମିତ ଆର୍ଚର ଉଚ୍ଚ । ୬୩୦ ଫୁଟ । ଏହା ପୃଥିବୀର ଉଚ୍ଚତମ ଆର୍ଚ । ୧୮୦୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଆମେରିକା ଲୁସିଆନା କିଣିବାପରେ ପଣ୍ଡିମକୁ କାୟା ବିସ୍ତାର କଲ । ଏହି ସ୍ଥଳରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଆର୍ଚ୍ଚ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଚ୍ୟୁଇଙ୍ଗରମ୍

ଚିକ୍ଲେ (chicle) ନାମକ ପଦାର୍ଥଦ୍ୱାରା ଚ୍ୟୁଇଙ୍ଗରମ୍ ନିର୍ମିତ । ଚିକଲ, ଚିକୋ ନାମକ ଗଛରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ ।

ସୁବିକଳ କିତନା

ନ୍ୟୁୟର୍କସିଟ ରେନାଲେ ଡକ୍ଟିକ ସେକ୍ସନର ଡାଇରେକ୍ଟର ଏଲି-ଫ୍ରେଡ୍‌ମ୍ୟାନ ସୁବିକଳ କିତନା ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ।

ରସାୟନିକ ସାର

ଆମେରିକାର ବେଜାମିନ ଫ୍ରାଙ୍କଲିନ ରସାୟନିକ ସାର ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ।

ଏକାଦିକ୍ରମେ ପାଞ୍ଚଥର ଚୟକ୍ତିତିବା

କ୍ରିକେଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଫ୍-ଏସ୍-ଡାକସନ ପାଞ୍ଚଟିଯାକ ଟେଷ୍ଟମ୍ୟାଚରେ ପାଞ୍ଚଥରଯାକ ଟପ୍ ଜିଣିଥିଲେ । ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଦଳରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ।

ଲଣ୍ଡନର ଉପାଦେୟତା

ଆଗ୍ନେୟଗିରିରୁ ବାହାରୁଥିବା ଲଣ୍ଡ । ପୁ୍ୟମିସ ନାମକ ପଦାର୍ଥରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଏହା ଟ୍ୟାଲେଟ୍ ଆସେସରି ରୂପେ ପାଲିସ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

ଲେଟ-ଲଟିଫ ସ୍ୱପ୍ନ

ସେମିତି ଅଇଯେଲସେନ୍ତ୍ରା ଉପନଗରରେ ରହୁଥିବା ଡୋମେନିକୋରେଣାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇବା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ମିଳିଥିବା ଚେତାବନ୍ତୀ କିଛି ବିଳମ୍ବରେ ମିଳିଲା ଏହି ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରପାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରେଣାଙ୍କର ପିରିଶ ବର୍ଷୀୟ ପୁତ୍ର ଅନ୍ତୋନିୟା ଏସିଲ ମାସର ଗୋଟିଏ ସକାଳେ ଯେତେବେଳେ ନିଦରୁ ଉଠିଲେ, କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଦେଖିଥିବା ସ୍ୱପ୍ନ ତାଙ୍କ ମନରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା । ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ଥିବା ନାଳ ଧାରରେ ଥିବା ପଙ୍କରେ ତାଙ୍କର ପିତା ବୁଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ଅଜ୍ଞାତ ଭୟ ଆଶଙ୍କାରେ ଅନ୍ତୋନିୟା ହ୍ରାତ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ପିତାଙ୍କୁ ଖୋଜିବାପାଇଁ ନାଳ କୂଳକୁ ଚାଲିଗଲେ । କିଛିଦୂର ଗଲା ପରେ ଭିୟାକୋନି ଜଗନା ନାନକ ସ୍ଥାନରେ ସେ ନିଜ ପିତାଙ୍କର ମୋଟର ସାଇକେଲ ଦେଖିଲେ । ମୋଟର ସାଇକେଲର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ପଙ୍କ ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲା । ଅନ୍ତୋନିୟା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୋଲିସକୁ ଖବର ଦେଲେ; କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ରେଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଙ୍କ ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ପୋଲିସ ଖୋଜାଖୋଜି କରି ତାଙ୍କର ଶବ ଉଦ୍ଧାର କଲେ ।

ଇଡ଼ାରେ ଘେର

ଏବେ ନ୍ୟୁୟାର୍କର ଏକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଫାର୍ମର ମାଲିକ ଫାର୍ମର ସମସ୍ତ କର୍ମ-ରକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଏକ ସାଙ୍ଗରେ ଡକାଇଲେ ଓ କହିଲେ—ଘେର । ହେତୁ ଫାର୍ମର ବହୁତ କ୍ଷତି ହେଉଛି । ଏହାପରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଧାଡ଼ରେ ବସିଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପକେଟ ଡଲସି ନେବାକୁ କହିଲେ । ପ୍ରଥମେ ତ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଘୋର ପ୍ରତିବାଦ କଲେ; କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ ଡକାଇବାର ଧମକ ଦେବାରୁ ସେ ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ଡଲସି ନେବାରୁ ତାଙ୍କ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ କାଲକୁଲେଟର ବାହାରିଲା । ସେ ଫାର୍ମରୁ ସେଇଟିକୁ ଘେରାକରିଛନ୍ତି ବୋଲି ମାନିଗଲେ । ମାଲିକ ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତିବିରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ ବୋଲି ଘୋଷଣାକଲେ ଓ କହିଲେ— “ଏଥର ତୁମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲି, କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଘେରାକଲେ ସିଧା ପୋଲିସରେ ଦେବି ।”

ସବୁ କର୍ମରକ୍ଷା ଚାଲିଗଲାପରେ ମାଲିକ ସେ ଘେରକୁ ନିଜର ଭୂମିକା ବ୍ୟବହାର ସ୍ୱରୂପେ ନିର୍ବାହ କରିଥିବାରୁ ଧନ୍ୟବାଦଦେଲେ । ଘେର ଫାର୍ମର କର୍ମରକ୍ଷା ନୁହେଁ ଏହା ଅନ୍ୟ କର୍ମରକ୍ଷାମାନେ ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ମାଲିକ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଏକ ସଂସ୍ଥାରୁ ଡକାଇଥିଲେ ଯେଉଁ ସଂସ୍ଥା ଏ କାମ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତାନେଇ ଘେର ପଠାନ୍ତି । ମାଲିକ ତାଙ୍କର ସହାୟତାରେ ନିଜର କର୍ମରକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଧମକଦେଲେ । ଏହାଫଳରେ ଫାର୍ମରେ ହେଉଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ଘେରା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।